

Volný pohyb služeb

v otázkách a odpovědích

Kolektiv autorů:

EIC Praha

**Jitka Ryšavá
Kateřina Joklová**

Centrum pro regionální rozvoj
České republiky

Vinohradská 46
CZ-120 00 Praha 2
Česká republika

EIC Norimberk

Wolfgang Petsch

LGA Training & Consulting GmbH

Tillystr. 2
D-90431 Norimberk
SRN

EIC Gdaňsk

**Anna Hutyra
Barbara Roslan**

Sdružení Wolna Przedsiębiorczość
Agencia Rozwoju Pomorza

ul. Matejki 6
PL-80 232 Gdaňsk
Polsko

EIC Prešov

**Maria Radvanská
Jana Szidorová**

Regionálne poradenské
a informačné centrum Prešov

Reimanova 9
SK-080 01 Prešov
Slovensko

Současně s touto tištěnou publikací se vydává vícejazyčná elektronická verze na nosiči CD ROM v češtině, angličtině a němčině. Lze objednat v Euro Info Centru Praha, Vinohradská 46, 120 00 Praha 2, tel.: 221 580 283, e-mail: <mailto:smidova@crr.cz>.

© Kolektiv autorů 2006

Publikace **Volný pohyb služeb v otázkách a odpovědích**, kterou zpracovala čtyři Euro Info Centra (EIC) ze čtyř různých zemí EU – České republiky (EIC Praha), Německa (EIC Norimberk), Polska (EIC Gdaňsk) a Slovenska (EIC Prešov) – v těsné spolupráci s centry SOLVIT, je určena malým a středním podnikům (MSP) v celé EU-25, od osob samostatně výdělečně činných až po větší společnosti do 250 zaměstnanců.

Aby byla příručka srozumitelná a všechny MSP se v ní dobře orientovaly, začíná každá kapitola stručným shrnutím tématu, jemuž se věnuje, a ve druhé části obsahuje odpovědi na dotazy MSP. Zodpovězené dotazy a případové studie uvedené v příručce vycházejí ze skutečných otázek a praxe MSP.

Celá příručka byla zaměřena především na země, v nichž působí autoři brožury, tzn. na Českou republiku, Německo, Polsko a Slovensko, a vychází z nejčastějších dotazů, s nimiž se autoři během své práce setkávali. Situace v dalších zemích Evropské unie je obdobná, nikoliv však zcela shodná. V případě nejasností doporučujeme obrátit se s dotazy na pracovníky příslušných Euro Info Center.

Při zpracování textu publikace byly využívány webové stránky v ní uvedené. Autoři upozorňují čtenáře, že text byl zpracován v létě 2006. Odráží proto tehdejší situaci a nemůže obsahovat žádné změny, k nimž došlo po jeho vydání. Také všechny zdroje z internetu, které autoři v brožurě použili a citovali, jsou uvedeny s odkazy platnými v polovině roku 2006.

Zřeknutí se právního titulu

Příručka byla vydána s finanční podporou Generálního ředitelství pro podnikání a průmysl Evropské komise. Analýzy, výklady a závěry obsažené v této publikaci vyjadřují výhradně názory autorů a v žádném případě je nelze považovat za analýzy, výklad a stanoviska Evropské komise.

Obsah

1	Úvod	7
2	Volný pohyb služeb	8
3	Vysílání pracovníků	14
4	Přechodná období	17
5	Uznávání kvalifikace	26
6	Sociální pojištění, zdravotní pojištění, daně	34
7	Specifické požadavky	36
8	Případové studie	39
9	Důležité internetové odkazy	51
	Přílohy	59
	Slovníček pojmů, zkratky	68

1 Úvod

Na základě Smlouvy o založení Evropského společenství (ES) jsou jak na úrovni EU, tak na úrovních národních vyvíjeny veškeré iniciativy a činnosti zajišťující řádné fungování vnitřního trhu, pro něž jsou charakteristické tyto svobody:

- volný pohyb zboží,
- volný pohyb kapitálu,
- volný pohyb služeb a svoboda usazování (právo občana podnikat a žít v jiné zemi),
- volný pohyb osob.

Smlouva o založení ES je jedním ze základních dokumentů práva Evropské unie a je nadřazena veškeré legislativě členských států EU. Přesné odpovědi na některé dotazy malých a středních podniků (MSP) proto nelze najít přímo v národní legislativě, ale je nutno je hledat v legislativě ES závazné pro všechny členské státy. Podobná situace je v oblasti nařízení, jež jsou uplatňována přímo, aniž by byla zapracována do národní legislativy.

Podle zkušeností všech autorů je volný pohyb služeb tématem, o které se zajímá mnoho MSP. V současnosti chybí potřebné informace a vědomosti zejména MSP, které nemají k dispozici žádnou souhrnnou metodickou příručku o volném pohybu služeb. Cílem tohoto materiálu je zmíněnou mezeru vyplnit zvyšováním povědomí MSP o otázkách souvisejících s volným pohybem služeb a odpovědět na nejčastější dotazy.

Autoři si dovoluují upozornit, že je nezbytné jasně odlišit volný pohyb služeb a právo podnikat a žít v jiných zemích EU tak, jak je vysvětleno v **Kapitole 2**. Otázky vysílání pracovníků, uznávání kvalifikace, sociálního a zdravotního pojištění jsou vzájemně provázány a následující kapitoly konkrétně popisují, jak je nutno tyto otázky sledovat a jak uvažovat. Díky procesu rozšiřování získaly nové členské státy přístup na vnitřní trh EU. Obavy zemí, které s nimi přímo sousedí (Německo a Rakousko), však vedly k zavedení přechodných období v různých oblastech služeb, která se vztahují na osm z deseti nových členských států. Firmy, které chtějí podnikat v jiném členském státě, by měly prověřit veškeré právní aspekty takového kroku, aby neporušily právní předpisy a nebyly vystaveny postihům.

EU a Evropský hospodářský prostor (EHP)

Vytvoření vnitřního trhu EU je nebyvale úspěšný projekt hospodářské integrace, a proto chtějí výhody zmíněných čtyř složek svobody pohybu využívat také země vně EU. Jde zejména o čtyři členské země Evropského sdružení volného obchodu (ESVO): Norsko, Lichtenštejnsko, Island a Švýcarsko. První tři státy podepsaly s EU dohodu zakládající Evropský hospodářský prostor (EHP) zajišťující rozšíření pravidel EU pro vnitřní trh také na jejich území. Hlavní oblasti služeb, na něž se vztahuje dohoda EHP, zahrnují: finanční služby, informační a telekomunikační služby, audiovizuální služby, poštovní služby a také dopravu.

Občané Švýcarska v referendu sice hlasovali proti zapojení jejich země do EHP, legislativa upravující vnitřní trh EU však byla rozšířena také na jejich zemi, a sice na základě bilaterálních dohod mezi EU a Švýcarskem.

Obecně to znamená, že podnik nebo osoba samostatně výdělečně činná (OSVČ) se může při poskytování služeb v Norsku, Lichtenštejnsku, na Islandu a ve Švýcarsku těšit podobným právům jako v EU. Důrazně však doporučujeme prověřit relevantní národní legislativu, protože některá její ustanovení přesto mohou být výrazně odlišná (např. pravidla pro uznávání kvalifikace nebo povolení k pobytu).

Další informace o EHP a ESVO jsou k dispozici na <http://secretariat.efta.int/> a http://ec.europa.eu/comm/external_relations/eea/index.htm.

Bilaterální dohody mezi Švýcarskem a EU byly uveřejněny na adrese <http://www.europa.admin.ch/ba/e/index.htm> (Bilaterální dohody I) a <http://www.europa.admin.ch/nbv/expl/kuerze/e/index.htm> (Bilaterální dohody II).

2 Volný pohyb služeb

Služby tvoří významnou součást ekonomiky EU, protože v členských zemích EU vytvářejí asi 60 – 70 % hrubé přidané hodnoty (viz **Přílohy, Tabulka 1**) a zaměstnávají 50 – 80 % pracovních sil (viz **Přílohy, Tabulka 2**). Poskytování služeb podnikatelem z jedné členské země v jiné členské zemi EU patří mezi svobody zaručené na vnitřním trhu EU. Nesmíme však zapomínat na rozdíl mezi volným pohybem služeb a svobodou usazování.

Svoboda usazování stanovuje zásadu, že občan má právo založit podnik (jakékoli právní formy) v jiném členském státě za stejných podmínek jako občan tohoto členského státu. Předpokládá **trvalou** ekonomickou činnost této osoby v jiném členském státě.

PRÁVO PODNIKÁNÍ
Smlouva o založení ES - KAPITOLA 2
Článek 43

V rámci níže uvedených ustanovení jsou omezení svobody podnikání pro příslušníky jednoho členského státu na území druhého státu zakázána. Stejně tak jsou zakázána omezení při zřizování zastoupení, poboček nebo dceřinných společností jednoho členského státu na území státu druhého.

Svoboda podnikání zahrnuje právo zahajovat a provozovat samostatně výdělečnou činnost, jakož i zřizovat a řídit podniky, zejména společnosti ve smyslu článku 48 pododstavec 2 za podmínek stanovených pro vlastní příslušníky právem států, kde dochází k podnikání, pokud ustanovení kapitoly o pohybu kapitálu nestanoví jinak.

Další informace – viz konsolidovaná verze Smlouvy o založení ES ve znění Smlouvy z Nice:

<http://www.euroskop.cz> sekce Dokumenty a odkazy.

Volný pohyb služeb znamená, že občan má právo poskytovat **dočasné** služby v jiné členské zemi, než kde má sídlo, za stejných podmínek jako občané této členské země a na základě licence získané v členské zemi, v níž má sídlo.

SLUŽBY

Smlouva o založení ES - KAPITOLA 3

Článek 49

Podle následujících ustanovení jsou zakázána omezení volného poskytování služeb uvnitř Společenství pro příslušníky členských států, kteří podnikají v jiném státu Společenství než příjemce služeb.

Na návrh Komise může Rada kvalifikovanou většinou rozšířit použitelnost této kapitoly též na příslušníky třetích států, kteří poskytují služby a kteří podnikají uvnitř Společenství.

Článek 50

Za služby se podle této smlouvy pokládají úkony poskytované zpravidla za úplatu, pokud nejsou upraveny ustanoveními o volném pohybu zboží, kapitálu a osob.

Služby zahrnují zejména:

- (a) Činnosti průmyslové;
- (b) Činnosti obchodní;
- (c) Činnosti řemeslné;
- (d) Činnosti v oblasti svobodných povolání.

Aniž by tím byla dotčena ustanovení kapitoly týkající se práva podnikání, může poskytovatel služby za účelem jejího poskytnutí dočasně provozovat svou činnost ve státu, kde je služba poskytována, za stejných podmínek, jaké tento stát ukládá svým vlastním příslušníkům.

Další informace – viz konsolidovaná verze Smlouvy o založení ES ve znění Smlouvy z Nice:

<http://www.euroskop.cz> sekce Dokumenty a odkazy.

Obě svobody znamenají, že příslušníci Společenství mají na území jiného členského státu právo na nediskriminační zacházení. Členská země musí občanům jiných států EU umožnit, aby si na jejím území založili podnik nebo poskytovali služby za stejných podmínek jako její vlastní občané, a to obvykle aniž by vyžadovala jakékoli další poplatky, dokumenty, opatření atd. Existuje jen několik výjimek. Členské země mohou například pro vlastní občany vyhradit přístup k činnostem spojeným s výkonem veřejné správy (článek 45 a 55 Smlouvy o ES). Obě svobody se také nevztahují na národní opatření upravující mimořádné zacházení s cizími státními příslušníky z důvodu prosazování veřejného pořádku, veřejné bezpečnosti nebo ochrany zdraví (článek 46 a 55 Smlouvy o ES).

Pokud jde o **svobodu usazování**, mohou členské země požadovat od občanů jiných států EU splnění všech podmínek, které při zahájení hospodářské činnosti kladou na vlastní občany. Poskytovatelé dočasných služeb by oproti tomu **neměli** podléhat veškerým národním opatřením, ale jen těm, která jsou opodstatněna nadřazenými důvody obecného zájmu, např. ochranou spotřebitele, a pokud jsou přiměřená. Země EU může například požadovat, aby osoba, která má právo na

území této země založit podnik, byla členem národní obchodní komory a platila jí roční členské příspěvky, pokud se tato povinnost vztahuje také na občany této členské země. Stát EU však na druhé straně nemůže vyžadovat, aby poskytovatel služeb, který na území daného státu působí pouze dočasně v rámci volného pohybu služeb, platil národní obchodní komoře jakékoli poplatky. Co se povinné registrace týče, je přijatelná notifikační procedura, jestliže jde jen o formální požadavek, který nezabere příliš mnoho času. Notifikační proceduru požadují podle Pokynů pro vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb vydaných na jaře 2006 Evropskou komisí {SEK(2006) 159 finální verze} následující země: Belgie, Francie, Lotyšsko, Lucembursko, Maďarsko, Malta, Německo, Nizozemí, Portugalsko, Rakousko, Řecko a Španělsko. V České republice a ve Slovinsku hlásí pracovníky přijímající podniky.

Často je obtížné stanovit jasnou hranici mezi oběma svobodami, protože firma obvykle přichází do jiné členské země nejprve v rámci volného pohybu služeb, a pokud se jí podaří na území této členské země úspěšně rozvinout činnost, založí si v ní podnik. Období, kdy firma může poskytovat přeshraniční služby bez založení podniku na území druhého státu, není striktně vymezeno. Právo ES pouze stanoví, že tyto služby musí být dočasné. Orientaci v této oblasti usnadní grafické zobrazení v **Přílohách, Tabulce 3.**

Dočasná služba, kterou lze volně poskytovat v jiné členské zemi EU, je služba **poskytovaná za úplatu**, která **je omezená vzhledem k trvání, pravidelnosti, opakování a kontinuitě činnosti** a **vychází ze smlouvy (případně objednávky)** mezi společností poskytující službu a subjektem z jiného členského státu, jemuž je služba poskytována. Některé země považují za dočasné služby takové činnosti, které trvají méně než tři měsíce, což by mohlo být v rozporu s legislativou ES (Španělsko), jiné země sem řadí činnosti trvající méně než 6 měsíců (Nizozemsko), v některých zemích není podobné časové omezení stanoveno (Slovensko). Vždy je nutno prověřit předpisy konkrétního členského státu pro konkrétní činnost.

Jasná definice, za jakých podmínek může být po poskytovateli služby požadováno založení stálé provozovny v druhém státu, je obsažena ve smlouvách o zamezení dvojího zdanění.

Je také nezbytné brát v úvahu statut osoby, která skutečně poskytuje služby v jiné členské zemi, zejména když se na ni vztahují přechodná období zavedená Německem a Rakouskem (viz **Kapitola 4**). Musíme tedy rozlišovat, zda se jedná o:

- podnikatele poskytujícího službu osobně,
- nebo pracovníky podniku vyslané do jiného státu.

Toto rozdělení je v případě přechodných období rozhodující pro to, zda služby mohou či nemohou být poskytovány (u Německa a Rakouska) bez pracovního povolení a zda OSVČ nebo vyslaní pracovníci musí nebo nemusí mít určité dokumenty pro případ kontroly úřadů na pracovišti (viz **Kapitola 4**).

Vnitřní trh má stále mnoho bariér bránících pohybu služeb. Vždy je vhodné kontaktovat nejbližší Euro Info Centrum a požádat o potřebné informace.

Do konce roku 2006 by měl být dokončen proces rozhodování o návrhu Směrnice 1/2004/ES o službách na vnitřním trhu. Zapracování směrnice ve znění k 15. říjnu 2006 do národních legislativ by vedlo k významným změnám ve svobodě poskytování služeb a svobodě usazování. Zlepšení by se týkala mimo jiné

řádného dozoru nad poskytovateli služeb prostřednictvím intenzivní spolupráce mezi národními orgány. Další informace lze získat na:
http://www.ec.europa.eu/internal_market/services/index_en.htm.

2.1 Kde najdu legislativní dokumenty týkající se svobody poskytování služeb a svobody usazování?

Základním legislativním rámcem EU pro svobodu poskytování služeb a svobodu usazování je Smlouva o založení ES. Některé články této smlouvy jsme již citovali výše. Konsolidovaná verze Smlouvy o založení ES je dostupná na adrese:
http://europa.eu.int/eur-lex/en/treaties/dat/EC_consol.html.

Mezery v evropském právu zaplňují precedenční rozsudky Soudního dvora ES. Příručky pro tyto precedenční rozsudky týkající se článků 49 (**Svoboda poskytování služeb**) a 43 (**Svoboda usazování**) Smlouvy o založení ES jsou k dispozici v angličtině na adrese:

http://ec.europa.eu/internal_market/services/principles_en.htm.

Na vyslané pracovníky se vztahuje Směrnice 96/71/ES Evropského parlamentu a Rady ze 16. prosince 1996 o vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb:

<http://europa.eu.int/eur-lex/lex/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31996L0071:EN:HTML>.

Tato směrnice byla zapracována do národních legislativ – viz též **Kapitola 3**. Specifika jednotlivých členských zemí jsou zakotvena v jejich národních legislativách. Další informace k vašemu konkrétnímu případu vám poskytne nejbližší EIC.

Důležitou legislativní otázkou v oblasti volného pohybu služeb je také uznávání kvalifikace (viz **Kapitola 5**).

2.2 V jakých případech mi moje česká licence nebude stačit k poskytování služeb v jiné členské zemi?

Pokud činnosti vykonávané v jiné členské zemi nejsou dočasné, musí podnikatel pro účely podnikání v příslušném státě založit právní subjekt, například získat oprávnění k podnikání/živnostenský list, založit společnost nebo pobočku. Přehled požadavků upravujících zakládání podniků v jednotlivých členských zemích EU je uveden na adrese:

<http://www.hvri.dk/Default.aspx?ID=192>.

2.3 Je poskytování služeb v jiné členské zemi časově omezené?

Legislativa EU nestanoví žádné konkrétní časové omezení pro poskytování služeb v jiných členských zemích EU s oprávněním pro podnikání/živnostenským listem ze země původu. Národní legislativa některých členských zemí stanoví limity, např. 3 nebo 6 měsíců, jiné státy žádné limity nestanoví. Obecně vzato by poskytování služeb mělo probíhat jako dočasné opatření, nikoli jako pravidelná a opakovaná činnost.

2.4 Jsem podnikatel a služby své firmy bych chtěl po omezenou dobu poskytovat v jiné členské zemi. Je to možné?

Samozřejmě to možné je, ale budete muset absolvovat předepsané procedury podle země a oboru, v němž chcete služby poskytovat. Pokud budete poskytovat služby vy osobně, je třeba si zjistit, zda je vaše profese v zemi určení regulována, tzn. zda budete muset žádat o uznání kvalifikace (viz **Kapitola 5**). V případě, že služby budou poskytovány vašimi zaměstnanci – tzv. vysílání pracovníků – může se na ně v Rakousku a Německu vztahovat přechodné období (viz **Kapitola 4**). Stát vysílání navíc často požaduje splnění tzv. notifikační procedury, to znamená, zaslání detailních údajů o vyslaných pracovnících před samotným vysláním.

2.5 Jsem slovenská kadeřnice a zvítězila jsem ve výběrovém řízení na oficiální kadeřnici soutěže Miss Itálie; práce by trvala několik týdnů v průběhu jednoho roku. Mohu použít slovenské oprávnění k podnikání/živnostenský list v jiné členské zemi EU?

Ano můžete, protože několik týdnů v průběhu jednoho roku v rámci jedné soutěže lze považovat za dočasnou službu.

2.6 Mohu jako OSVČ poskytovat kadeřnické služby v Rakousku na slovenské oprávnění k podnikání/ živnostenský list tak, že budu denně objíždět klienty v různých vesnicích podle jejich potřeb?

Protože chcete poskytovat služby víceméně pravidelně, nemůžete to dělat na základě slovenského oprávnění k podnikání/živnostenského listu. Při podnikání v Rakousku se budete muset řídit rakouským právem (např. získat od rakouských úřadů živnostenské oprávnění).

2.7 Mohu jako slovenský občan se slovenským oprávněním k podnikání/živnostenským listem (OSVČ) uzavřít smlouvu s irským podnikem a provádět stavební práce po dobu jednoho roku s možností ročního prodloužení smlouvy? Prováděl bych stavební práce na různých domech podle potřeb irské stavební firmy.

Na základě slovenského oprávnění k podnikání/živnostenského listu byste mohl pracovat na jednom nebo dvou domech, což by mohlo být považováno za jednotlivou dočasnou smlouvu. Pokud však vaše smlouva bude trvat déle než

jeden rok a budete pracovat na více stavbách, půjde o trvalou práci a budete si muset vyřídit oprávnění k podnikání/živnostenský list v Irsku podle irské legislativy. Vždy je vhodné kontaktovat irské úřady a vyjasnit si, zda jde o volný pohyb služeb nebo ne. Jako Slovák smíte podle legislativy EU vykonávat svoji profesi na irském trhu za stejných podmínek jako Irové, tj. na základě irského oprávnění k podnikání/živnostenského listu. Se slovenským oprávněním k podnikání/živnostenským listem můžete na irském trhu působit jen dočasně.

2.8 Které dokumenty by si měla OSVČ vzít s sebou pro případ kontroly ze strany úřadů, když jede do zahraničí poskytovat služby v rámci jejich volného pohybu?

Abyste předešli problémům během pobytu, doporučujeme vzít s sebou:

- ✓ formulář E 101 potvrzený regionálním úřadem sociálního zabezpečení – povinně;
- ✓ evropský průkaz zdravotního pojištění vydaný vaší zdravotní pojišťovnou – povinně;
- ✓ jedno vyhotovení smlouvy podepsané oběma stranami specifikující všechny činnosti, které budete vykonávat, a délku prací (případně potvrzenou objednávkou) – doporučuje se;
- ✓ ověřenou kopii oprávnění k podnikání/živnostenského listu s překladem do jazyka země vyslání nebo do angličtiny. Kopie by také měla být potvrzena apostilou (viz **Otázka 2.10**) – doporučuje se.

V některých případech je také nezbytné zažádat o uznání kvalifikace. Další informace získáte v **Kapitole 5** těchto pokynů. Pokud budete v jiné zemi pobývat méně než 3 měsíce, neměly by úřady vyžadovat povolení k pobytu. Některé země však mohou požadovat, abyste svoji přítomnost v zemi nahlásili úřadům. Tento požadavek je zakotven v příslušné národní legislativě. Viz také:

<http://ec.europa.eu/youreurope/>.

2.9 Které dokumenty by si měl vyslaný pracovník vzít s sebou pro případ kontroly ze strany úřadů, když jede do zahraničí poskytovat služby v rámci volného pohybu služeb?

Vyslaný pracovník musí mít stejné dokumenty jako OSVČ (viz **Otázka 2.8**) a kromě toho musí mít některé další dokumenty navíc (viz **Kapitola 3** a související otázky). Další informace naleznete v **Kapitole 5**.

2.10 Co je apostila a kde ji mohu získat?

Apostila je doklad (razítko) potvrzující, že se jedná o platnou úřední listinu podle práva státu, kde byla vydána. Zavedla ji Haagská konvence z 5. října 1961 a umožňuje oběh veřejných dokumentů vyhotovených v jedné z účastnických zemí konvence a také jejich vyhotovení v jiné účastnické zemi konvence.

V **České republice** je úřadem zmocněným pro ověřování dokumentů pomocí apostily Ministerstvo zahraničí ČR. Žadatel je podle Zákona 368/1992 Sb. o správních poplatcích povinen uhradit poplatek 100,- Kč.

Kontakt:

Referát legalizace konzulárního odboru Ministerstva zahraničních věcí ČR

Toskánský palác

Hradčanské náměstí 5

CZ -110 00 Praha 1

Česká republika

Tel.: +420 2 2418 2188

Úřední hodiny:

Pondělí, středa 08:00-12:00, 13:30-17:00

Úterý, čtvrtek, pátek 08:00-12:00

V **Německu** jsou mezi spolkovými zeměmi rozdíly. Se žádostí o vydání apostily je většinou nutno se obrátit na příslušnou kancelář místního úřadu. Nejříve si však musíte obstarat předběžnou akreditaci k vašemu odbornému osvědčení od úřadu vydávajícího osvědčení.

V **Polsku** apostilu vydává:

Ministerstwo Spraw Zagranicznych

Dział Legalizacji

Al. Szucha 21

PL-00-580 Warszawa

Polsko

Tel.: +48 22 523 9463 nebo + 48 22 523 9128

Na **Slovensku** lze apostilu získat na Ministerstvu vnitra za 200,- SKK.

Kontakt:

Ministerstvo vnútra SR

Drieňová 22

SK-826 86 Bratislava

Slovenská republika

Tel.: +421 2 48 59 24 21 nebo +421 2 48 59 24 00

3 Vysílání pracovníků

Podnik se sídlem v jedné členské zemi EU má právo dočasně vyslat pracovníky, k nimž má zaměstnavatelský vztah, do jiné členské země za účelem poskytnutí služby, a to na základě smlouvy se zahraničním partnerem. Právní postavení takto vyslaných pracovníků se liší od situace migrujících pracovníků hledajících zaměstnání v jiné členské zemi (u zaměstnavatele v zemi vyslání). Vyslání pracovníků jsou během své mise v zahraničí nadále zaměstnání u vysílajícího

podniku a vracejí se do země původu, takže nikdy nevstoupí na trh práce členské země vyslání. Proto se na vyslané pracovníky nevztahují pravidla EU o volném pohybu pracovníků včetně přechodných období pro nové členské země. V některých odvětvích jsou však specifická přechodná období pro vysílání pracovníků z nových členských zemí do Rakouska a Německa (viz **Kapitola 4**).

Podnik vysílající své pracovníky dočasně do jiné členské země musí respektovat všechna pravidla vztahující se na vyslané pracovníky v zemi vyslání. Tato pravidla by měla být v souladu se Směrnicí 96/71/ES o vysílání pracovníků, kterou všechny členské země musely zapracovat do své národní legislativy. Směrnice 96/71/ES stanoví seznam minimálních požadavků a podmínek vztahujících se na zaměstnání v zemi vyslání, které je nutno vyslaným pracovníkům zaručit (viz **Otázka 3.1**). Podnik, zamýšlející vyslat své pracovníky do jiné členské země, by se měl snažit získat podrobné informace o pravidlech, která se vztahují na vyslané pracovníky v zemi vyslání. Pouhé prostudování Směrnice 96/71/ES z mnoha důvodů nestačí. Především jde o to, že skutečný obsah minimálních požadavků a podmínek zaměstnanosti stanoví národní legislativa a/nebo kolektivní smlouvy jednotlivých členských států. Za druhé, směrnice ponechává členským zemím při stanovení některých povinností určitou volnost. Některé členské země také stanoví doplňující požadavky, které Směrnice nestanoví (a které mohou dokonce být v rozporu s legislativou EU).

3.1 Chtěl bych poskytovat služby v jiné členské zemi. Mohu tam vyslat své pracovníky? Jaké základní požadavky musím splnit?

Ano, jako podnik se sídlem v členské zemi můžete své zaměstnance vyslat do jiné členské země za účelem poskytování služeb. Podle Směrnice 96/71/ES o vysílání pracovníků musíte vyslaným zaměstnancům zaručit následující minimální podmínky platné v členské zemi vyslání (Přehled minimálních mezd v EU-25 je uveden v příloze – viz **Tabulka 4**):

- ✓ maximální délku práce a minimální délku odpočinku,
- ✓ minimální placenou roční dovolenou,
- ✓ minimální sazbu mzdy včetně sazeb za přesčasy (tento bod se nevztahuje na penzijní připojištění v jednotlivých profesích),
- ✓ podmínky najímání pracovníků, zejména od agentur nabízejících pracovníky na dočasné práce,
- ✓ ochranu zdraví, bezpečnosti a hygieny na pracovišti;
- ✓ ochranná opatření pro zaměstnávání těhotných žen nebo žen krátce po porodu, dětí a mládeže,
- ✓ rovné příležitosti mužů a žen a jiná antidiskriminační opatření.

3.2 Jak se dozvím, které podmínky zaměstnanosti se vztahují na mé zaměstnance v zemi vyslání?

Musí je stanovit legislativa země vyslání a/nebo kolektivní smlouvy či arbitrážní rozhodnutí, pokud byla prohlášena za obecně platná. Tyto kolektivní smlouvy a arbitrážní rozhodnutí hrají ve většině členských zemí významnou úlohu. Členské země jsou povinny zajistit obecnou dostupnost informací o podmínkách zaměstnanosti platných pro vyslané pracovníky. Státy tuto povinnost často plní na speciálních webových stránkách – odkazy na tyto webové stránky jsou uvedeny na následující adrese:

http://ec.europa.eu/employment_social/labour_law/national_en.htm.

3.3 Existují kromě požadavků Směrnice 96/71/ES nějaké další požadavky, které je třeba respektovat při vysílání pracovníků?

Ano, existuje poměrně dost dalších požadavků specifických pro konkrétní státy. Směrnice a legislativa EU některé tyto požadavky obecně povolují, jiné s nimi nemusí být nutně v souladu, jsou však platné a je třeba je dodržovat. Další požadavky členských států mohou například zahrnovat:

- ✓ požadavek na předložení předchozího prohlášení o úmyslu vyslat pracovníky úřadům země vyslání – tzv. notifikace (uvádějící jména pracovníků, jaký typ služby budou poskytovat, kde, jak dlouho práce potrvá atd.),
- ✓ požadavek vlastnit a uchovávat doklady o sociálním zabezpečení vyslaných pracovníků na území státu vyslání,
- ✓ požadavek mít zástupce na území státu vyslání,
- ✓ různá opatření domácího pracovního práva vztahující se na vyslané pracovníky: právo na stávku, měsíční výplatu mezd, úpravu práce v noci a ve dnech pracovního volna atd.

(Viz **Otázka 3.4.**)

3.4 Jeden můj pracovník je zaměstnán u našeho podniku 3 měsíce. Mohu ho vyslat do Rakouska? Můj podnik má sídlo v Polsku a budeme renovovat starý nábytek v rakouském hotelu.

Pracovníka můžete do Rakouska vyslat, pokud pro váš podnik odpracoval alespoň rok nebo má pracovní smlouvu na dobu neurčitou. Pro tohoto pracovníka musíte také obstarat Potvrzení vyslání do Rakouska (EU-Entsendebestätigung). Formulář, který je nutno vyplnit, si můžete stáhnout z webové stránky agentury Arbeitsmarktservice (AMS):

<http://www.ams.or.at/neu/eu-entsendebestaetigung.pdf>.

3.5 Musím splňovat minimální podmínky zaměstnanosti stanovené ve Směrnici 96/71/ES, pokud moji zaměstnanci jedou do jiné členské země jen na 5 dní za účelem instalace nového stroje vyrobeného naší firmou?

Pokud jde o prvotní montáž a/nebo první instalaci zboží v rámci smlouvy o dodávce služeb a za předpokladu, že montáž nepřesáhne 8 dní, nemusíte splňovat požadavky na minimální mzdu a minimální placenou roční dovolenou. Tato výjimka se nevztahuje na stavební činnosti uvedené v příloze Směrnice:

<http://eur-lex.europa.eu/Notice.do?val=346674:cs&lang=cs&list=402174:cs,346674:cs,414984:cs,&pos=2&page=1&nbl=3&pgs=10&hwords=96/71~&checkexte=checkbox&visu=#texte>.

3.6 Co ještě bych měl udělat před vysláním svých pracovníků do jiné členské země?

Zaměstnavatel musí vyslané pracovníky vybavit formulářem E 101 a Evropským průkazem zdravotního pojištění; musí je také informovat o všech platných daňových předpisech (viz **Kapitola 6**).

Přestože to není povinné, měli by vyslaní pracovníci mít také kopii vlastní pracovní smlouvy se zaměstnavatelem, kopii smlouvy mezi jejich zaměstnavatelem a zahraničním zadavatelem a dokumenty dokládající výši jejich mzdy.

4 Přechodná období

Na osm z deseti nových členských zemí EU, které se staly členy v květnu 2004 (Česká republika, Estonsko, Maďarsko, Lotyšsko, Litva, Polsko, Slovensko a Slovinsko), se vztahují přechodná období pro volný pohyb pracovníků a částečně také pro volný pohyb služeb. Pokud chtějí občané těchto zemí pracovat pro zahraniční zaměstnavatele v Belgii, Dánsku, Francii, Lucembursku, Německu, Nizozemsku a Rakousku, musí obdržet pracovní povolení (viz Smlouva o přidružení s přílohami

http://www.europarl.europa.eu/enlargement_new/treaty/default_en.htm).

Přechodné období může trvat nejdéle do konce dubna 2011 a výčet uvedených zemí se mezitím může změnit.

Co se týče volného pohybu služeb, vztahují se přechodná období na vyslání pracovníků z těchto osmi zemí do Rakouska a Německa v odvětvích uvedených níže (pro vyslání pracovníků z Německa a Rakouska do Polska je také nezbytné platné polské pracovní povolení – viz **Kapitola 7**):

Rakousko

Sektor	Kód NACE, pokud není stanoveno jinak
Zahradnické služby	01.41
Řezání, opracování a povrchová úprava kamene	26.7
Výroba kovových konstrukcí a jejich částí	28.11
Stavebnictví včetně souvisejících oborů	45.1 až 4; Činnosti podle přílohy Směrnice 96/71/ES
Bezpečnostní činnosti	74.60
Průmyslové čištění	74.70
Domácí péče (ošetřování)	85.14
Sociální práce a činnosti bez ubytovacích služeb	85.32

Německo

Sektor	Kód NACE, pokud není stanoveno jinak
Stavebnictví včetně souvisejících oborů	45.1 až 4; Činnosti podle přílohy Směrnice 96/71/ES
Průmyslové čištění	74.70 Průmyslové čištění
Ostatní služby	74.87 Jen dekorace interiérů

Přechodné období pro vysílání pracovníků do Rakouska a Německa pravděpodobně bude v platnosti až do r. 2011.

Rakousko

V odvětvích, na něž se vztahuje přechodné období volného pohybu služeb v Rakousku, musí vyslaní pracovníci žádat o Povolení k vyslání (EU-Entsendebewilligung), které se prakticky rovná pracovnímu povolení. V Rakousku existuje jedno zvláštní zákonné ustanovení v § 18 Zákona o zaměstnávání zahraničních pracovníků. Zakazuje vydávání pracovních povolení ve stavebních oborech. V jiných odvětvích, na něž se vztahují přechodná období, mohou být pracovníci vysláni do Rakouska na základě Povolení k vyslání, které jim může být uděleno, pokud se prokáže, že neexistuje žádná jiná firma, která by poskytovala stejné služby a zaměstnávala přitom rakouské občany nebo občany ze zemí EU, na něž se pravidla o volném pohybu pracovníků vztahují v plném rozsahu (např.

občany Německa nebo občany z nových členských států pracujících v Německu na základě pracovního povolení na dobu neurčitou).

OSVČ však mohou poskytovat služby v zemích vyslání – v Německu a Rakousku – a v uvedených odvětvích bez pracovního povolení. V mnoha případech musí žádat o uznání kvalifikace.

Německo

V odvětvích, na něž se vztahuje přechodné období pro volný pohyb služeb v Německu, je vyslání pracovníků upraveno bilaterálními dohodami, které Německo podepsalo s většinou středoevropských a východoevropských zemí na začátku devadesátých let (např. Dohoda mezi Českou republikou a Německem o vyslání pracovníků). Tyto dohody stanoví horní limity počtu pracovních povolení (kontingenty) stanovené německými úřady pro jednotlivá odvětví a země.

Poskytování služeb v sektorech pokrytých přechodnými obdobími je možné výhradně na základě smluv o dílo mezi dvěma firmami (v případě stavebnictví – mezi dvěma stavebními firmami). Náležitosti smlouvy o dílo obsahují články 631 a následující německého obchodního zákoníku (Bürgerliches Gesetzbuch):

§ 631 Standardní požadavky na smlouvu o dílo:

- (1) Prostřednictvím smlouvy o dílo je dodavatel zavázán provést sjednanou práci a zákazník se zavazuje jej za to odměnit částkou ve sjednané výši.
- (2) Předmětem smlouvy o dílo může být jak zhotovení, tak přepracování věci, stejně tak jako jiný výstup dosažený provedením práce či poskytnutím služby.

Informace o německých kontingentech

Česká republika:

<http://www.mpo.cz/dokument2618.html>

Kontakt:

Licenční správa

Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR

Dittrichova 21

CZ-120 00 Praha 2

Česká republika

Tel.: +420 224 851 111

Fax: +420 224 811 089

Slovenská republika:

<http://www.economy.gov.sk/index/go.php?id=1919>

Kontakt:

Ministerstvo hospodárstva SR
Mierova 19
SK-827 15 Bratislava 212
Slovenská republika
Tel.: +421 2 4854 111
Fax: +421 2 4333 7827

Polsko:

<http://www.mgip.gov.pl/>

Kontakt:

Ministerstwo Gospodarki
Departament Administracji Obrotem
Pl. Trzech Krzyży 3/5
PL-00-507 Warszawa
Polsko
Tel.: +48 22 693 55 53
Fax: +48 22 693 40 21

4.1 Mohu jako český podnikatel instalovat schodiště, která vyrábím, v Německu?

Jako podnikatel jej instalovat můžete, ale jen osobně bez pomoci kteréhokoli zaměstnance, protože jde o stavební službu, na niž se vztahuje přechodné období pro volný pohyb služeb v Německu. Pokud je přítomnost vašich zaměstnanců nezbytná, budete si pro ně muset vyžádat pracovní povolení. Ta jsou vydávána jen v případě, že zadavatelem zakázky je německá stavební firma, nikoli soukromá osoba či město.

4.2 Jak mohu jako český podnikatel v odvětvích, na něž se vztahuje přechodné období, získat pracovní povolení pro své zaměstnance pro Německo?

V České republice můžete prostřednictvím Ministerstva průmyslu a obchodu ČR zažádat o kontingent určený pro pracovníky z České republiky. Kontingent lze využít jen v rámci smlouvy o provedení prací mezi dvěma podniky. Tento postup je časově náročný a dosti drahý. Za každou smlouvu je nutno zaplatit poplatek 200 € a za každého vyslaného pracovníka a každý započatý měsíc dalších 75 €.

4.3 Kde dostanu formulář na pracovní povolení pro vyslání pracovníků do Rakouska?

Formulář žádosti o EU-Entsendebewilligung (povolení k vyslání) je k dispozici na webové stránce rakouské agentury Arbeitsmarktservice:

http://www.ams.at/neu/Antrag_Entsendebewilligung_A_6_1-2006_V04-04.pdf.

Rakouský podnik přijímající pracovníky musí tento vyplněný dokument předložit místně příslušné regionální kanceláři agentury Arbeitsmarktservice. Seznam kanceláří je uveden na této adrese:

<http://www.ams.at/neu/4125.htm>.

4.4 Kde mám žádat o pracovní povolení v Německu?

Po kontaktování vašeho národního úřadu odpovědného za bilaterální dohodu s Německem (viz výše), který jste požádali o přidělení kontingentů pro vaše pracovníky, se musíte obrátit na pobočku Spolkové agentury práce (Agentur für Arbeit), pod kterou spadá váš region.

Z **Polska** nebo **pobaltských zemí** musíte kontaktovat Agenturu práce v Duisburgu:

Agentur für Arbeit
Duissernplatz 15,
D-47051 Duisburg
Tel.: +49 203 302 – 1735 nebo – 1438
Email: <mailto:Duisburg.WKUE@arbeitsagentur.de>

Z **České republiky, Slovenska** nebo **Maďarska** musíte kontaktovat Agenturu práce ve Frankfurtu nad Mohanem:

Agentur für Arbeit
Hainer Weg 44
D-60599 Frankfurt am Main
SRN
Tel.: +49 69 59769 – 587 nebo 554
Email: <mailto:Frankfurt-Main.Werkvertrag@arbeitsagentur.de>

Ze **Slovinska** musíte kontaktovat Agenturu práce ve Stuttgartu:

Agentur für Arbeit
Heilmannstraße 3 -7
D-70190 Stuttgart
SRN
Tel.: +49 711 920 -3220 nebo 3251
Email: <mailto:Stuttgart.Werkvertrag@arbeitsagentur.de>

4.5 Které dokumenty musím předložit německé agentuře práce?

Pracovní povolení může být uděleno po předložení dokumentů uvedených níže na příslušné pracoviště agentury práce. Žádost je nutno podat nejméně čtyři týdny před plánovaným zahájením prací v Německu.

Potřebné doklady:

- ✓ smlouva o dílo o dodávce služeb mezi českým podnikem a jeho německým partnerem v originále s náležitostmi podle § 631 a následujících německého občanského zákoníku (Bürgerliches Gesetzbuch),
- ✓ smluvní specifikace s uvedením prací, které mají být provedeny,
- ✓ potvrzení o udělení kontingentu od vašeho národního úřadu pro přidělování kontingentů,
- ✓ potvrzení o úhradě základního poplatku 200 € na účet příslušné agentury práce,
- ✓ formulář Potvrzení k pracovní smlouvě (Erklärung zum Werkvertrag) potvrzující správnost pracovních a mzdových podmínek, tj. že:
 - mzda bude srovnatelná s německým průměrem,
 - budou dodrženy zásady ve věci přesčasů a dovolených,
 - bude provedena platba do tzv. fondů dovolených,
- ✓ pokud se pracovníci budou během prací střídát ⇒ plán zapojení pracovníků,
- ✓ pokud se plánují stavební práce ⇒ formulář Zdůvodnění (Selbstauskunft) od německého podniku, s nímž byla uzavřena smlouva,
- ✓ pokud se plánuje restaurování ⇒ osvědčení od příslušné agentury pro památkovou péči, že objekt je na seznamu chráněných památek.

4.6 Co jsou tzv. kódy NACE a jak zjistím, pod jaký kód moje činnost spadá?

NACE je oficiální klasifikace ekonomických činností používaná v EU. Úplný seznam kódů NACE je uveden např. na webové stránce EU:

http://ec.europa.eu/comm/competition/mergers/cases/index/nace_all.html.

4.7 Náš český podnik vyhrál výběrové řízení na výstavbu administrativního komplexu v Německu. Zadavatelem bude německá obec. Jak máme postupovat při vysílání českých pracovníků do Německa? Potřebují pracovní povolení?

Protože bylo zavedeno přechodné období, pracovníci vyslaní z České republiky nemohou v Německu pracovat bez pracovních povolení. Český podnik však v tomto případě nemůže žádat o pracovní povolení v rámci kontingentů. Pracovní povolení udělovaná v rámci kontingentů se vydávají jen k pracovním smlouvám mezi podnikatelskými subjekty. Na základě uvedených skutečností je jasné, že v tomto případě vaše pracovníky vyslat nemůžete.

4.8 Kde mohou polské, české nebo slovenské podniky zjistit, zda jsou ještě k dispozici nějaká pracovní povolení v rámci kontingentů pro jejich odvětví?

Statistiky o udělených povoleních vede německá agentura práce (Agentur für Arbeit) a příslušná národní ministerstva.

4.9 Jestliže mám pracovní povolení, mohu pracovat kdekoli v Německu?

Nezapomínejte, že když žádáte o pracovní povolení, musíte oznámit místo práce a pracovní povolení je v případě, že je uděleno, platné právě pro tuto lokalitu. Pracovní povolení lze obvykle získat pro kterékoli místo v Německu.

Výjimkou však je 38 regionů v Německu, kde současná míra nezaměstnanosti převyšuje o více než 30 % německý průměr. Regiony, v nichž pracovní povolení nedostanete, jsou uvedeny na adrese:

http://www.arbeitsagentur.de/nn_249982/Navigation/zentral/Service-von-a-bis-z/Vermittlung/Werkvertraege/Werkvertraege-Nav.html_nnn=true#d1.1.

4.10 Když získám pracovní povolení, jak mám postupovat dál?

Když výběrová komise Agentury práce zveřejní oznámení o přijímání žádostí o pracovní povolení, lze žádat o jednotlivá pracovní povolení a je nutno za ně zaplatit předem.

Pak byste měli zaslat písemné oznámení o zahájení práce Finančnímu úřadu pro kontrolu práce na černo (Finanzkontrolle Schwarzarbeit) v Kolíně nad Rýnem.

Pro případ kontrol v Německu byste měli mít následující dokumenty v němčině:

- ✓ Doklad o začátku, konci a délce denní pracovní doby. (Dokumentace dokládající začátek pracovní doby musí být vyplněna v momentu zahájení práce, tj. ráno daného dne. Pokud tak pracovníci neučiní, mohou být při případné kontrole ze strany německých úřadů pokutováni.)
- ✓ Pracovní smlouvu/ dokumenty podle Směrnice 91/533/EHS.
- ✓ Mzdové výměry.
- ✓ Doklady o vyplacených mzdách.

Doporučujeme také zaslat kopii smlouvy o dodávce služeb místně příslušné Agentuře práce (podle místa provádění prací) a oznámit jí pracovní činnost.

4.11 Kde mohu získat další informace a rady o práci v Německu?

Mnoho informací o práci v Německu je na webové stránce Agentury práce <http://www.arbeitsagentur.de> – tyto informace jsou bohužel jen v němčině. <http://www.bund.de> – anglická verze – Working in Germany.

Můžete se obrátit na své místní Euro Info Centrum, které má kontakty na německé partnery a poskytne vám ověřené informace o situaci v Německu.

4.12 Chci se svými zaměstnanci postavit dům pro soukromou osobu v Německu. Je to možné?

Ne, pracovní povolení pro své pracovníky můžete získat jedině na základě smlouvy o dodávce služeb mezi vaším a německým stavebním podnikem. Pracovní povolení na smlouvu o dodávce služeb uzavřenou mezi soukromými osobami nebo dokonce veřejnoprávní institucí a vaší firmou vám uděleno nebude.

4.13 Když chci poskytovat služby se svými vyslanými pracovníky v sektoru, na který se přechodné období nevztahuje, co bych měl udělat?

Můžete začít poskytovat služby v místě provádění prací. Pro případ kontrol v Německu by vyslaní pracovníci měli mít tyto dokumenty v němčině:

- ✓ doklad o začátku, konci a délce denní pracovní doby,
- ✓ formulář E 101 schválený Českou správou sociálního zabezpečení,
- ✓ pracovní smlouvu/ dokumenty podle Směrnice 91/533/EHS,
- ✓ mzdové výměry,
- ✓ doklady o vyplacených mzdách.

Vyslané pracovníky je třeba předem nahlásit v místní kanceláři Agentur für Arbeit (tzv. notifikační procedura). Pokud si nejste jisti, zda se na vaši službu vztahuje přechodné období, můžete se obrátit na Bundesagentur für Arbeit (Spolkovou agenturu práce) a požádat o oficiální stanovisko.

4.14 Chci montovat prefabrikované domy v Německu a slyšel jsem o zjednodušené proceduře pro udělování pracovních povolení pro mé pracovníky. Je to pravda?

Ano, pokud chcete stavět prefabrikované domy skládající se z malého počtu stavebních prvků, můžete postupovat podle zjednodušené procedury.

4.15 Existuje minimální mzda, kterou musím svým pracovníkům platit, když pracují v Německu?

V Německu byla stanovena minimální mzda pro stavební dělníky, která platí vždy jeden rok a stanoví se v září.

Od 1. září 2006 bude platit tato minimální mzda:

Západní Německo a Berlín

10,30 € ve mzdové třídě 1 a 12,40 € ve mzdové třídě 2

Východní Německo

8,90 € ve mzdové třídě 1 a 9,80 € ve mzdové třídě 2.

Mzdové třídy se zaměstnancům přidělují podle jejich kvalifikace; čím má mzdová třída vyšší číslo, tím vyšší kvalifikaci pracovníka vyžaduje a zaručuje mu vyšší minimální mzdu.

Více informací viz:

http://www.soka-bau.de/content/verfahren_tarifvertraege_tv-mindestlohn.html.

4.16 Jak dlouho platí pracovní povolení?

Platnost řádného pracovního povolení je dva roky, může však být prodloužena o šest měsíců, pokud práce trvají déle. Je-li od začátku jasné, že práce budou trvat déle, je možno získat pracovní povolení nejdéle na tři roky.

4.17 Mohu získat přeshraniční pracovní povolení pro více staveníšť?

Ne, pracovní povolení se uděluje jen pro jednu smlouvu o dodávce služeb. Pokud máte smlouvu na další stavební práce v Německu, musíte zažádat o další pracovní povolení.

4.18 Mohu své pracovníky vyslat do německého podniku jako dočasné pracovníky?

Ne, pracovníci mohou pracovat jen na základě smlouvy mezi vašim a německým podnikem. Všechny jiné formy vysílání vašich pracovníků do německých podniků jsou zakázány.

4.19 Jaké další náležitosti by měla mít smlouva o dodávce služeb, abych vyloučil riziko pokuty od německých úřadů?

- ✓ Platby na základě odvedeného díla, žádné platby podle odpracovaných hodin;
- ✓ pracovníky řídí vysílající podnik;
- ✓ německý zadavatel neurčuje počet ani kvalifikaci zapojených pracovníků;
- ✓ dodavatelská strana nese veškeré podnikatelské riziko a záruky pro případ neúspěchu;
- ✓ dodavatel používá obvykle vlastní materiál.

4.20 Mohou českému poskytovateli služeb pomáhat při realizaci zakázky v Německu také místní pracovníci?

Úzká spolupráce personálu českých a německých firem při realizaci zakázek je přísně zakázána. Jako problematická se jeví například i situace, kdy pracovníci německé firmy přenášejí stavební materiál mezi nákladním vozem a samotnou stavbou, kde působí vyslaní pracovníci z ČR.

5 Uznávání kvalifikace

K výhodám občanů členských zemí EU patří svoboda provozovat povolání jako podnikatel nebo zaměstnanec v jiném členském státě, než je stát, v němž poskytovatel služeb získal svoji odbornou kvalifikaci. Na evropské úrovni byl také vytvořen systém pro uznávání vysvědčení a osvědčení odborné způsobilosti, umožňující občanům výkon konkrétního povolání.

Oborovými směrnici je upraven výkon následujících povolání: **architekt, porodní asistentka, lékárník, lékař, všeobecná zdravotní sestra, zubní lékař, veterinář a advokát**. Tyto směrnice zavádějí systém automatického uznávání diplomů (kromě advokátů).

U ostatních regulovaných profesí a podle úrovně vysokoškolského vzdělání doložené diplomem se odborná kvalifikace uznává na základě obecného systému pro uznávání kvalifikací stanoveného ve dvou všeobecných směrnicích (89/48/EHS a 92/51/EHS) ve znění Směrnice 2001/19/ES. Třetí směrnice (1999/42/ES) aplikuje podobné zásady na výkon některých regulovaných profesí, na které se v jiné členské zemi vztahuje požadavek na odbornou praxi.

Seznamy regulovaných profesí a kontaktních bodů v členských zemích EU jsou uvedeny na internetu:

<https://webgate.cec.eu.int/regprof/index.cfm>.

Seznamy bohužel nezahrnují všechny regulované profese, a to zejména v případě nových členských zemí EU. Členské země navíc uplatňují různé požadavky na uznávání kvalifikace OSVČ, které dočasně poskytují služby na jejich území. Některé vyžadují uznání kvalifikace potřebné pro regulované profese také

pro dočasné poskytování služeb (např. Rakousko), další země toto uznání nepožadují (např. Česká republika) a jiné dělí regulované profese do dvou kategorií: u první kategorie požadují uznání kvalifikace a u druhé kategorie je nepožadují (např. Německo).

Přehled kontaktních bodů v České republice, Německu, Polsku a Slovenské republice:

Česká republika:

Směrnice 89/48/EHS a 92/51/ES

Kateřina Honzíková
Odbor pro záležitosti EU
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR
Karmelitská 7
CZ-118 12 Praha 1
Česká republika
Tel.: +420 257 193 548
Fax: +420 257 193 650
E-mail: <mailto:katerina.honzikova@msmt.cz>
Web: <http://www.msmt.cz>

Směrnice 1999/42/ES

Eva Plšková
Odbor živností
Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR
Politických vězňů 20
CZ-112 49 Praha 1
Česká republika
Tel.: +420 224 063 030
Fax: +420 224 221 575
E-mail: <mailto:plskova@mpo.cz>
Web: <http://www.mpo.cz>

Německo:

Dr. Peter Oberschelp
Zentralstelle für ausländisches Bildungswesen im Sekretariat der
Kulturministerkonferenz
Lennenstrasse 6
D-53113 Bonn
SRN
Tel.: +49 228 501-0
Fax: +49 228-501-229
E-mail: <mailto:p.oberschelp@kmk.org>
Web: <http://www.kmk.org/zab/home.htm>

Polsko:

Biuro Uznawalności Wykształcenia i Wymiany Międzynarodowej
Ul. Smolna 13,
PL-00 – 375 Warszawa
Polsko
Tel.: +48 22 828 81 61
Fax: +48 22 826 28 23
E-mail: <mailto:biuro@buwivm.edu.pl>
Web: <http://www.buwivm.edu.pl>

Slovensko:

Ministerstvo školstva SR
Stromová 1
SK-813 30 Bratislava
Slovenská republika
Tel.: +421 2 59374439
Fax: +421 2 59374240
Web: <http://www.minedu.sk/>

5.1 Český podnik by chtěl vyslat své pracovníky do Německa. Majitel podniku však zjistil, že profese auto-mechanika spadá mezi regulované profese. Musí podnik žádat o uznání kvalifikace?

Ne, protože požadavek na uznávání kvalifikace se nevztahuje na vyslané pracovníky.

5.2 Slovenský tesař by si chtěl otevřít podnik v České republice. Kde může získat informace o tom, zda je jeho profese regulovaná? Pokud je, na kterou instituci by se měl obrátit s dotazem?

Pokud jde o zahájení podnikání v regulované profesi, musí podnikatel požádat o uznání kvalifikace. Tesařství je podle českého Živnostenského zákona č. 455/1991 Sb. regulovaná profese. Slovenský podnikatel by proto měl svoji žádost o uznání kvalifikace předložit českému ministerstvu školství. Pokud by se však jednalo o přeshraniční poskytování služeb, o uznání kvalifikace v České republice žádat nemusí.

- 5.3 Česká OSVČ uvažuje o tom, že bude po určitou dobu provozovat svoji živnost v jiných členských zemích EU. Existuje nějaký informační zdroj s kontaktními body a seznamy regulovaných profesí ve všech členských zemích EU?

Evropská komise spravuje speciální webovou stránku věnovanou regulovaným profesím:

<https://webgate.cec.eu.int/regprof/index.cfm>.

Na webové stránce Generálního ředitelství pro vnitřní trh Evropské komise je také oddíl zaměřený na všeobecné podmínky uznávání kvalifikace v Evropské unii: http://ec.europa.eu/internal_market/qualifications.

- 5.4 Polský instalatér pracující jako OSVČ by chtěl vědět, které směrnice upravují systém uznávání kvalifikace.

V současnosti jsou v platnosti tři směrnice pro uznávání kvalifikace:

- ✓ Směrnice 89/48/ES o všeobecném systému pro uznávání diplomů vyššího vzdělání udělených po ukončení odborného vzdělání a školení trvajících minimálně tři roky.
- ✓ Směrnice 92/51/ES o druhém všeobecném systému pro uznávání odborného vzdělání a školení doplňující Směrnicí 89/48/ES (tyto dvě směrnice byly pozměněny Směrnicí 2001/19/ES).
- ✓ Směrnice 1999/42/ES zavádějící mechanismus pro uznávání kvalifikace v odborných činnostech, na něž se vztahují Směrnice o liberalizaci a přechodných opatřeních, a doplňující všeobecné systémy pro uznávání kvalifikací.

V roce 2007 vstoupí v platnost nová Směrnice 2005/36/ES o uznávání odborných kvalifikací.

- 5.5 Vztahuje se uznávání kvalifikace na všechny profese?

Ne, vztahuje se jen na ty profese, které jsou regulovány v zemi, v níž chcete poskytovat svoje služby. Seznam regulovaných profesí se v jednotlivých zemích značně liší. Některé z nich zahrnují jen kvalifikace, jako je lékař, inženýr, celník, detektiv, hasič, geolog, daňový poradce atd., některé seznamy jsou však velmi obsáhlé (např. v Rakousku).

Pokud vaše profese v zemi, kde chcete poskytovat služby, není regulována, uznání kvalifikace nepotřebujete a můžete začít pracovat. Dejte si však pozor na skutečnost, že vaše povolání nemusí být v příslušné zemi považováno za samostatnou profesi, ale za součást jiné profese, která je regulována. V tom případě musíte splnit požadavky na tuto širší profesi.

5.6 Které profese jsou regulovány?

Regulované profese jsou obvykle v sektorech, jako je právní a finanční poradenství, medicína a léčitelství, školení a vzdělávání, ale také v několika inženýrských oblastech, technických a řemeslných profesích atd. Tuto skutečnost je vždy nutno ověřit.

5.7 Jsem pokrývač ze Slovenska a chci poskytovat své služby dočasně v Německu. Slyšel jsem o zvláštních požadavcích v Německu. Můžete je uvést?

Ano, jestliže chcete v Německu poskytovat pokrývačské služby, musíte splnit speciální požadavky. V Německu totiž existuje rozdíl mezi řemeslnými profesemi, k nimž je přístup přísně regulován, a řemeslnými profesemi, které lze provádět bez prokázání odborné kvalifikace.

Pokrývačské práce patří k profesím, které jsou přísně regulovány. Tyto profese jsou uvedeny v Příloze A Zákona o řemeslech (Handwerksordnung). Pokud chcete pracovat jako pokrývač na základě smlouvy, musíte prokázat, že máte v této profesi ve své zemi stejnou kvalifikaci. Jestliže nejste schopni kvalifikaci prokázat, mohli byste získat potvrzení o výjimce, pokud jste schopni doložit splnění jednoho z kritérií minimální praxe v řemesle uvedených níže:

- ✓ šest let ve vedoucí funkci/nebo OSVČ,
- ✓ tři roky ve vedoucí funkci/nebo OSVČ po absolvování tříletého učebního oboru,
- ✓ tři roky ve vedoucí funkci/nebo OSVČ s pěti lety praxe zaměstnance v této profesi.

Splnění minimálních kritérií je vhodné prokázat přeloženým osvědčením o uznání kvalifikace, vydaným oprávněnou institucí vaší země.

Pokud toto osvědčení máte, musíte je předložit Komoře řemesel v regionu, kde se nachází vaše první stavba, a obdržíte německé osvědčení o výjimce podle § 9 II Seznamu řemesel. Tento certifikát vás opravňuje k práci ve vaší profesi kdekoli v Německu a musíte ho mít k dispozici pro případ kontroly na všech stavbách.

Informace o profesích uvedených v Příloze A získáte na této adrese:

http://www.gesetze-im-internet.de/hwo/anlage_a_193.html.

Nezapomeňte, že pokud chcete na práci vyslat své pracovníky, musíte pro ně zažádat o pracovní povolení, protože poskytujete služby ve stavebních oborech, na něž se vztahují přechodná období ujednaná s Německem (viz **Kapitola 4**).

5.8 Jsou v Příloze A profese, pro něž v každém případě potřebuji německé osvědčení?

Ano, v Příloze A jsou uvedeny řemeslné profese, jež nemůžete provozovat (ani dočasně), bez německého osvědčení. Jde např. o tyto profese:

- ✓ kominík,
- ✓ optik,
- ✓ technik v oblasti naslouchadel,
- ✓ technik v oblasti ortopedie,
- ✓ švec vyrábějící ortopedickou obuv,
- ✓ zubní technik.

5.9 Musím být zapsán v živnostenském rejstříku, když v Německu poskytuji služby jako pokrývač?

Pokud v Německu poskytujete jen dočasné služby, můžete je poskytovat bez zápisu v živnostenském rejstříku. Jestliže máte v Německu pobočku nebo kancelář, musíte být v živnostenském rejstříku zapsán.

5.10 Které profese reguluje Příloha A?

Reguluje 41 profesí, pro které potřebujete specifickou kvalifikaci nebo praxi ve vedoucí funkci. Tento seznam najdete podle odkazu v **Otázce 5.7**.

Některé profese, na něž se vztahuje Příloha A:

- ✓ zedník a betonář,
- ✓ tesař,
- ✓ pokrývač,
- ✓ kameník.

5.11 Jsem parketař ze Slovenska a chci poskytovat dočasné služby v Německu. Jak mám postupovat?

Při dočasném poskytování služeb parketařem ze SR nevyžadují německé úřady, aby poskytovatel podstoupil proceduru uznávání kvalifikace. Tato profese je uvedena v Příloze B (http://www.gesetze-im-internet.de/hwo/anlage_b_194.html) Zákona o řemeslech, což znamená, že se na vás vztahují mnohem jednodušší požadavky, když chcete v těchto profesích poskytovat dočasně služby. Pokud chcete dočasně poskytovat služby jako podlahář, nepotřebujete k tomu žádné úřední osvědčení a svou profesi můžete provádět kdekoli v Německu.

Nezapomeňte, že pokud chcete do Německa vyslat svoje pracovníky, musíte pro ně zažádat o pracovní povolení (viz **Kapitola 4**).

5.12 Kde zjistím, zda pro svoje povolání potřebuji v Německu specifickou kvalifikaci?

Přístup k řemeslným profesím upravuje německý Zákon o řemeslech (Handwerksordnung). V Příloze A jsou uvedeny profese, pro něž je nezbytné speciální osvědčení. Můžete se také obrátit na příslušnou komoru řemesel. Seznam komor naleznete na webové stránce Německé konfederace řemesel (Zentralverband des Deutschen Handwerks) (<http://www.zdh.de/>)

5.13 Bude mi automaticky uznána kvalifikace?

Ne, musíte podat žádost u příslušného úřadu. Musíte uvést, v jaké profesi chcete pracovat, a budete muset předložit dokumenty vystavené kompetentními orgány v zemi vašeho původu dokládající kvalifikaci, již jste v této zemi dosáhli.

5.14 Kde získám informace o uznání kvalifikace v Německu? Jak dlouho bude rozhodování o mé žádosti trvat?

Uznávání kvalifikace má v Německu na starosti několik úřadů. Vzhledem k rozdělení pravomocí mezi jednotlivé spolkové země se musíte obrátit na příslušnou kancelář v zemi, kde chcete žít či pracovat.

Jestliže vás zajímají informace o uznávání kvalifikace nebo si chcete nechat uznat kvalifikaci, obraťte se na kontaktní centrum příslušné spolkové země:

- ✓ Pobočky Německé průmyslové a obchodní komory (Deutsche Industrie und Handelskammer) odpovídají za kvalifikace v technických a komerčních sektorech získané v rámci tříletého vysokoškolského studia.

Webová stránka pro celé Německo: <http://www.diht.de/> – Vzdělání a další vzdělávání.

- ✓ Pobočky komor řemesel (Handwerkskammer) mají na starosti kvalifikace v řemeslných oborech.

Webová stránka pro celé Německo:

<http://www.zdh.de/bildung/international/anerkennung-qualifikationen.html>

- ✓ Ministerstvo kultury a školství nebo školský úřad odpovídají za profese ve vzdělávání.

Webová stránka pro celé Německo: <http://www.kmk.org/zab/home.htm>

- ✓ Detašovaná pracoviště Ministerstva zdravotnictví jsou pověřena uznáváním kvalifikace zdravotnických a léčitelských profesí.

Pro Bavorsko viz:

<http://www.regierung.oberpfalz.bayern.de/leistungen/gesundh/index.htm>

Pokud byla vaše žádost úplná, měli byste být vyrozuměni o rozhodnutí do čtyř měsíců.

5.15 Mám dokumenty jen v mateřštině, musí být přeložené?

Příslušný úřad vás může požádat o překlad do jazyka země vyslání. Překlad by měl být úředně ověřený.

5.16 Jak může úřad v mé věci rozhodnout?

Jsou tři možnosti:

1. Žádost o uznání kvalifikace je přijata. To znamená, že můžete své povolání vykonávat stejně jako místní profesionálové. Musíte samozřejmě splňovat stejné požadavky jako občané příslušné země.
2. Úřad vás požádá o prokázání praxe v oboru. Může vás požádat, abyste absolvoval kvalifikační školení/kurz nebo svoji praxi prokázal složením zkoušky.
3. Žádost je zamítnuta.

5.17 Co mohu dělat v případě zamítnutí žádosti?

Úřad vám musí dát své rozhodnutí písemně. S odvoláním proti tomuto rozhodnutí se můžete obrátit na soud.

5.18 Měl bych mít ve svém povolání praxi?

Pokud jste schopen předložit odpovídající osvědčení, nemusíte mít v profesi praxi. O doložení praxe můžete být požádán, pokud činnost regulovaná v zemi vyslání není regulována ve vaší zemi nebo když je vzdělání o rok či více kratší než v zemi, kde chcete v této profesi pracovat.

5.19 Jsem překladatel z České republiky. Smím pracovat v Německu bez německého diplomu?

Ano, smíte a diplom si nemusíte nechat uznat. Používejte při práci svůj původní akademický titul, který vám byl udělen ve vaší zemi. Můžete také používat německý překlad titulu v závorce za českým titulem.

5.20 Jsem německý pokrývač a chci poskytovat služby v Rakousku. Která kritéria bych měl splnit?

Od r. 2005 existuje dohoda mezi německou a rakouskou vládou o automatickém vzájemném uznávání kvalifikace u 26 řemeslných profesí. V případě kontroly na rakouské stavbě stačí, když předložíte německé osvědčení. Přesto však doporučujeme, abyste si vyžádal podrobné informace na místní komoře řemesel.

U profesí, na něž se toto automatické vzájemné uznávání nevztahuje, musíte zažádat o uznání kvalifikace rakouské Spolkové ministerstvo hospodářství a práce:

Bundesministerium für Wirtschaft und Arbeit
Stubenring 1
Abteilung Gewerberecht
A-1011 Wien
Rakousko
Tel.: +43 171 1000
<http://www.bmwa.gv.at/>

6 Sociální pojištění, zdravotní pojištění, daně

Hlavní pravidlo pro platby sociálního a zdravotního pojištění v EU říká, že pojistné se obecně platí ve státě, kde občan pracuje nebo podniká. Existuje však výjimka z tohoto pravidla vztahující se na poskytování služeb a vysílání pracovníků. Pojistné se v těchto případech platí v zemi původu, jestliže období pro poskytování přeshraničních služeb nebo vysílání pracovníků nepřesáhne jeden rok (toto období lze prodloužit nejdéle na dva roky).

Pokud jde o daně z příjmu v EU, podepsaly všechny členské země vzájemné dohody o zamezení dvojího zdanění. Tyto dohody stanoví také všeobecné zásady zdanění podnikatelů. Podle těchto zásad fyzická osoba, která neposkytuje přeshraniční služby v zemi vyslání po dobu přesahující 183 dní během jakéhokoli dvanáctiměsíčního období v rámci příslušného účetního roku, bude platit daně z příjmu jen v zemi původu. Pokud poskytuje služby delší dobu, musí platit daně v obou státech, příjem však nesmí být dvakrát zdaněn. **Přílohy** obsahují tabulky uvádějící daně z příjmu fyzických osob (viz **Tabulka 5**) a podniků (viz **Tabulka 6**) v EU-25.

Každý, kdo poskytuje služby v zahraničí, se musí zabývat otázkami daně z přidané hodnoty (DPH). Jednotlivé země mají různé sazby DPH, takže je nutno se obrátit s dotazem na nejbližší finanční úřad. Pokud jde o účtování DPH, je vždy nutno uvést místo dodávky služeb. Podle zákonů upravujících DPH se obecně místem dodávky služeb rozumí místo, kde má poskytovatel služeb sídlo, registrovanou kancelář či provozovnu, z níž je služba dodávána. V případech dopravních služeb, služeb spojených s nemovitostmi, reklamních/propagačních služeb, poradenských, právních a účetních služeb atd. jsou místa dodávky stanovena odlišně. Přehled sazeb DPH v EU-25 je uveden v **Přílohách** (viz **Tabulka 7**).

Pro účtování DPH je nutná znalost daňového identifikačního čísla (DIC) partnera. Zda DIC skutečně existuje, si můžete ověřit na této adrese:

http://ec.europa.eu/taxation_customs/vies/en/vieshome.htm.

6.1 Kde bude společnost z Polska platit pojištění za své pracovníky vyslané do Rakouska, když budou vysláni na 3 měsíce?

Pojištění bude placeno v zemi původu – Polsku.

6.2 Potřebují pracovníci ze Slovenska (země původu) nějaké doklady o sociálním pojištění, když jsou vysláni do Německa (země vyslání)?

Ano, musí mít formulář E 101 potvrzený úřadem sociálního zabezpečení v zemi původu. Formulář E 101 je nutno předložit při každém vyslání pracovníků nebo při poskytování přeshraničních služeb OSVČ, a to bez ohledu na zemi původu nebo zemi vyslání.

6.3 Musí mít vyslaní pracovníci nějaký doklad, který je bude opravňovat k lékařskému ošetření v zemi vyslání?

Ano, musí mít Evropský průkaz zdravotního pojištění, aby mohli prokázat, že jsou v zemi původu zdravotně pojištěni. S tímto průkazem jim bude v zemi vyslání poskytnuta nezbytná lékařská péče za stejných podmínek jako občanům této hostitelské země.

6.4 Je Evropský průkaz zdravotního pojištění ve všech členských zemích vydáván automaticky a bezplatně?

Ne, postupy se liší nejen v jednotlivých zemích, ale také podle toho, o jakou zdravotní pojišťovnu se jedná. V některých zemích (např. v České republice) vydává převážná většina pojišťoven tyto průkazy automaticky a bezplatně, jen v některých pojišťovnách je nutno si průkaz vyžádat, ale pak je opět vydán bezplatně. V jiných zemích (např. na Slovensku) musíte o tento průkaz zažádat a zaplatit za něj poplatek. Jinde (např. v Polsku) je také nutno o průkaz žádat, průkaz se vydává na omezenou dobu a bezplatně.

- 6.5 Slovenská stavební firma by chtěla vyslat své pracovníky do České republiky. Stavební práce v České republice budou probíhat od začátku dubna až do konce října. Podnik potřebuje podrobné informace o zdanění a platbách sociálního a zdravotního pojištění.

Protože délka vyslání přesahuje 183 dní, bude muset slovenský podnik platit daně z příjmu také v České republice. Proto by se nejpozději ve 183. den měl zaregistrovat u českého finančního úřadu. Pokud jde o sociální a zdravotní pojištění, nemusí slovenský podnik své pracovníky registrovat ani u českých úřadů ani u žádné zdravotní pojišťovny, protože délka vyslání nepřekročí 1 rok.

7 Specifické požadavky

Přestože v celé Evropské unii existují shodná základní pravidla pro volný pohyb služeb, v některých členských zemích jsou uplatňovány určité specifické požadavky. Jako příklad těchto rozdílů uvádíme podrobnější informace o požadavcích v těchto členských zemích: Česká republika, Německo, Polsko a Slovensko.

Česká republika

Česká republika je v oblasti volného pohybu služeb velmi liberální. OSVČ poskytující přeshraniční služby v ČR nemusí žádat o uznání kvalifikace. Vyslaným pracovníkům je nutno platit českou minimální mzdu (pokud je vyšší než minimální mzda vysílající země), jestliže v České republice stráví během posledních 12 měsíců více než jeden měsíc.

Německo

Německo na základě argumentu, že má vysokou nezaměstnanost a sousedí s novými členskými zeměmi, prodloužilo svá omezení na vyslání pracovníků v sektoru stavebnictví, průmyslového čištění a navrhování interiérů. V Německu můžete v těchto sektorech pracovat jen na základě smlouvy o dílo s německým podnikem a pro své pracovníky musíte mít pracovní povolení (viz **Kapitola 4**).

Polsko

Polsko zavedlo na základě Smlouvy o přidružení reciproční omezení a vyžaduje, aby pracovníci vyslaní z Rakouska a Německa do Polska měli pracovní povolení ve stejných sektorech, v nichž se na pracovníky vysílané z Polska vztahují omezení v těchto zemích.

Slovensko

Žádné zvláštní požadavky týkající se svobody poskytování služeb neexistují. Termín „vysílání zahraničních pracovníků na Slovensko“ není ve slovenské legislativě jasně definován.

- 7.1 Slovenský podnik by chtěl vyslat své pracovníky do České republiky. Mají být vysláni na 15 pracovních dní. Musí respektovat ustanovení české legislativy týkající se minimální mzdy a délky dovolené podle Směrnice 96/71/ES o vysílání pracovníků?

Vzhledem k tomu, že § 6 českého Zákoníku práce 65/1965 Sb. uvádí, že při vysílání pracovníků do České republiky je nutno ustanovení o minimální mzdě respektovat, pokud jsou pracovníci do České republiky vysláni na dobu přesahující jeden měsíc během posledních dvanácti měsíců a pokud bylo odpracováno více než 22 dní během posledních 12 měsíců, není nutno českou minimální mzdu respektovat. Na délku dovolené má česká legislativa vliv jen tehdy, když doba odpracovaná během posledních 12 měsíců přesáhla 22 dní, takže není třeba zohledňovat ani délku dovolené dle zákonů platných v ČR.

- 7.2 Holandská společnost chce vyslat své pracovníky do České republiky. Holandská minimální mzda je však vyšší než česká. Měli by být vysláni pracovníci odměňováni podle českého práva?

Jestliže je minimální mzda v zemi původu vyšší než v zemi vyslání, je nutno respektovat příznivější domácí holandské předpisy uvedené v holandské legislativě zavádějící Směrnici 96/71/ES o vysílání pracovníků.

- 7.3 Německá společnost podnikající v oblasti IT chce vyslat své pracovníky do České republiky. Pracovníci budou instalovat IT v českém podniku, práce potvrzují maximálně 3 měsíce. Kde má firma registrovat své pracovníky?

Za prvé by měl vyslané pracovníky zaregistrovat český přijímající podnik na úřadu práce v místě vyslání. Za druhé by vyslání pracovníků na dobu delší jednoho měsíce mělo být oznámeno místnímu policejnímu okrsku. Za třetí by u pobytů přesahujících 3 měsíce vyslaní pracovníci měli na místním policejním okrsku žádat o dočasné povolení k pobytu.

7.4 Polský elektrikář (OSVČ) podepsal smlouvu na provedení elektromontážních prací pro český podnik se sídlem v Ostravě. Práce budou trvat maximálně 2 měsíce. Profese elektrikáře je však v ČR regulovaná. Musí OSVČ žádat o uznání kvalifikace?

V případě volného pohybu služeb (dočasné podnikání v jiné členské zemi) nemusí OSVČ o uznání kvalifikace žádat. České úřady uznávají kvalifikaci získanou v jiné členské zemi automaticky. Pokud by však OSVČ chtěla založit podnik v České republice, musí zažádat o uznání kvalifikace.

7.5 Slovenskému dopravnímu podniku byla nabídnuta smlouva na přepravu zboží z Brna do Prahy. Může slovenský podnik používat svoje automobily registrované na Slovensku?

V důsledku přechodného období vztahujícího se na tzv. kabotáž (do r. 2009) nesmí žádný podnik bez právního zastoupení v ČR poskytovat dopravní služby mezi dvěma místy v České republice (s výjimkou Slovinska, kde platí bilaterální česko-slovenská dohoda o kabotáži). Jestliže slovenský podnik chce tyto služby v České republice poskytovat, musí založit český právní subjekt (pobočku apod.) a zaregistrovat své automobily v ČR. Přechodné období může trvat až 5 let od vstupu do EU.

7.6 Německý stavební podnik chce poskytovat služby v Polsku. Jak má postupovat?

Zatímco v České republice a na Slovensku může německý podnik poskytovat služby bez problémů, pokud chce, aby jeho pracovníci poskytovali služby ve stavebnictví v Polsku, musí zažádat o pracovní povolení. Tato povolení pro pracovníky vydává příslušný polský vojvodský úřad. Další informace vám poskytne Velvyslanectví Polské republiky v Berlíně.

Informace o dokumentaci, kterou je nutno předložit, naleznete v tomto dokumentu:

http://www.wirtschaft-polen.de/de/pdf/beschaeftigung_de_in_pl.pdf.

8 Případové studie

8.1 Vysílání pracovníků z České republiky do Rakouska – údržba strojního zařízení dodaného touto společností

Český podnik vyrábějící speciální strojní technologii prodává své výrobky také v jiných členských zemích EU. Jeden stroj prodaný do Rakouska potřebuje údržbu. Český podnik by chtěl vyslat svoje pracovníky do Rakouska na údržbářské práce. Protože údržba je naléhavá, podnik by tam chtěl své pracovníky vyslat co nejdříve.

Aby však bylo vyslání legální, je každá společnost z EU-25 povinna zaslat oznámení o vyslání svých pracovníků. Od 1. ledna 2006 nemusí zahraniční firmy čekat na potvrzení oznámení o vyslání ze strany rakouských úřadů. Rakouská strana může do dvou týdnů kontaktovat českou firmu a v odůvodněných případech požadovat, aby český podnik své pracovníky z rakouského území stáhl. Díky novému postupu rakouských úřadů se procedury při vyslání pracovníků z osmi nových členských zemí (kromě Malty a Kypru) přiblížily procedurám pro pracovníky z EU-15. Před lednem 2006 musely společnosti vysílající pracovníky – občany osmi nových členských zemí – předkládat žádosti s identifikací pracovníků 6 týdnů před jejich vysláním. Tento požadavek představoval výraznou diskriminační překážku volného poskytování služeb.

8.2 Vysílání pracovníků z České republiky do Německa – výstavba dřevěných prefabrikovaných domů vyráběných společností

Český podnik vyrábí dřevěné prefabrikované domy. Kromě toho klientům poskytuje také stavební služby. Tento podnik prodal jeden prefabrikovaný dřevěný dům do Německa a klient ho požádal, zda by pracovníci nemohli přijet do Německa a provést montáž dřevěných částí. Majitel společnosti však nevěděl, zda je montáž prefabrikovaného domu považována za stavební práce podle třídy 45 klasifikace NACE. Majitel se obrátil na české Ministerstvo průmyslu a obchodu a Český statistický úřad jako poradní orgány kompetentní v otázkách týkajících se klasifikace NACE. Dostal dvě různé odpovědi: ministerští úředníci považují montáž dřevěných prefabrikovaných domů za stavební práce, pracovníci Českého statistického úřadu však uvedli, že montáž prefabrikovaných dílů dřevěných domů vyráběných týměž podnikem by mohla být zařazena do třídy 20.3. Protože přechodné období pro vyslání pracovníků do Německa se vztahuje na činnosti třídy 45 klasifikace NACE, ale nikoli na třídu 20, majitel nevěděl, zda bude pro své pracovníky potřebovat pracovní povolení nebo ne.

Zástupci českého podniku proto kontaktovali Euro Info Centrum Praha a chtěli vědět, zda německé úřady považují montáž prefabrikovaných dřevěných domů za stavební práce nebo za součást dřevovýroby. EIC Praha jejich dotaz předalo EIC

Norimberk. Německé EIC tento dotaz postoupilo Agentuře práce ve Frankfurtu nad Mohanem, která odpovídá za vysílání pracovníků do České republiky.

Pracovníci agentury potvrdili, že montáž dřevěných domů spadá mezi stavební práce bez ohledu na to, zda se budují také základy nebo ne.

Český podnik tedy musel zažádat o pracovní povolení pro své pracovníky a zaplatit poplatek za vydání tohoto povolení. Mohl však využít tzv. zjednodušenou proceduru, vztahující se na stavební práce s malým počtem stavebních prvků. Udělení pracovního povolení tak mohlo být urychleno.

8.3 Dočasné poskytování služeb OSVČ ze Slovenska v České republice – tvůrce videoprogramů

Slovenská OSVČ – tvůrce videoprogramů – se rozhodla nabídnout své služby také českým podnikům. Již kontaktoval některé klienty v České republice a podepsal různé smlouvy na tvorbu videoprogramů pro české společnosti. Protože tyto práce může vykonávat na Slovensku, slovenský poskytovatel služeb by do České republiky jezdil jen za účelem instalace programu v podnicích. Slovenský podnikatel nemohl najít informace o podmínkách pro dočasné podnikání v jiné členské zemi EU, a proto se obrátil s dotazem na EIC Praha.

Pracovníci EIC Praha poskytovatele služeb ujistili, že na dočasné poskytování služeb v České republice se nevztahuje žádná časově náročná procedura, která by mohla realizaci instalačních prací ohrozit. Za prvé, tvorba videoprogramu není regulovaná profesí, podnikatel si proto nemusí nechávat uznat kvalifikaci. České úřady navíc v případě volného pohybu služeb nevyžadují uznávání kvalifikací, i když je kvalifikace regulována (viz **Otázka 7.4**). Za druhé, trvání instalačních prací nepřesáhne několik dní a podnikatel se tedy nebude muset zaregistrovat pro daňové účely u českého finančního úřadu, ani pro platbu sociálního a zdravotního pojištění. Vzhledem k uvedeným podmínkám by si s sebou slovenský poskytovatel měl vzít tyto dokumenty: formulář E 101 vydaný Slovenskou správou sociálního zabezpečení, Evropský průkaz zdravotního pojištění a kopie smlouvy. (Tyto kopie nejsou povinné, ale velmi je doporučujeme.)

Pokud by však úhrn pobytů slovenského podnikatele v České republice přesáhl 183 dní za kalendářní rok, musel by se zaregistrovat u českého finančního úřadu. Pro pobyty delší než 1 rok by mohl být požadován český živnostenský list.

8.4 Dočasné poskytování služeb OSVČ z České republiky v Rakousku – kamnář

Český kamnář získal smlouvu na stavbu kamen v rakouské domácnosti. Věděl, že na stavební práce se vztahuje přechodné období, nebyl si však jistý, zda toto období platí také pro přeshraniční poskytování služeb ze strany OSVČ.

Kamnář se v EIC Praha dozvěděl, že přechodné období se vztahuje jen na vysílání pracovníků z podniků. Nemusel tedy žádat o povolení k vysílání. Protože je však profese kamnáře regulovaná, musel prokázat, že má odpovídající vzdělání a praxi. EIC Praha mu poskytlo odkaz na webovou stránku Ministerstva průmyslu a obchodu ČR, kde našel formulář týkající se absolvovaného vzdělání a délky praxe: <http://download.mpo.cz/get/26427/27741/305612/priloha002.pdf>.

Podnikatel formulář vyplnil a podal ho na ministerstvo. Do 30 dnů obdržel osvědčení ministerstva potvrzující jeho vzdělání a praxi. Toto osvědčení pak zaslal rakouskému Ministerstvu hospodářství a práce, které ho prověřilo a vydalo konečný dokument o uznání kvalifikace. Když český poskytovatel služeb získal rakouské osvědčení, mohl kamna v Rakousku postavit. Samozřejmě musel splnit další požadavky – formulář E 101, Evropský průkaz zdravotního pojištění a doporučenou kopii smlouvy podepsanou oběma stranami s uvedením činností a délky prací, a také ověřenou kopii živnostenského listu přeloženou do jazyka země vyslání nebo do angličtiny (viz **Otázka 2.8**).

8.5 Dočasné poskytování služeb české OSVČ v Německu – instalatér

Český instalatér podnikající jako OSVČ si vyjednal smlouvu s německým zákazníkem ze Stuttgartu. Dozvěděl se, že by musel žádat o uznání kvalifikace. Proto chtěl vědět, který úřad je oprávněn k vydávání osvědčení o uznání kvalifikace, jaká délka praxe se považuje za dostatečnou, které doklady je třeba k žádosti přiložit a zda by musel platit poplatky. Instalatér se bez většího úspěchu informoval u různých úřadů, a poté se obrátil s dotazem na Euro Info Centrum Praha.

Protože procedury pro uznávání kvalifikace se výrazně liší podle profese a země, pracovníci EIC Praha kontaktovali své kolegy z EIC Stuttgart. Němečtí pracovníci zjistili, že kompetentním orgánem pro uznávání řemeslných kvalifikací je Komora řemesel regionu Stuttgart. Díky kontaktům poskytnutým německým EIC požádalo české EIC Komoru řemesel o informace k dotazům klienta. Pracovníci Komory sdělili, že podle Směrnice 1999/42/ES je délka praxe českého klienta dostatečná (měl tříletou odbornou školu a více než tři roky praxe). Klient by ke své žádosti měl přiložit všechny doklady o vzdělání a praxi (tuto dokumentaci by mohlo nahradit osvědčení o dosažené kvalifikaci vydané Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR viz **Případ 8.4**), navíc by žadatel měl předložit potvrzení od finančního úřadu dokládající, že je registrován jako OSVČ. Za uznání kvalifikace si komora účtuje poplatek 300 €.

8.6 Vyslání pracovníků německého podniku do Irsku – problémy s lešenářskými pracemi

Německý podnik získal zakázku na stavbu lešení na staveništi v Lanesboro v Irsku. Lešení bylo vysoké 30 – 40 m a mělo být vybudováno u klasické kogenerační elektrárny. Německý podnik již zahájil práce.

Irský stavební inspektor měl po provedení úřední inspekce výhrady ke kvalifikaci pracovníků a k samotnému lešení.

- ✓ Němečtí pracovníci neměli irskou kvalifikaci a povolení. Irské úřady dále neuznaly licenci na německý vysokozdvizný vozík. Pro výměnu kotouče rozbrušovačky bylo nutno absolvovat irské bezpečnostní školení. Německá společnost předložila doklady prokazující, že její pracovníci se naučili vyměňovat kotouč rozbrušovačky v rámci tříletého učňovského poměru v Německu. Irské úřady však tyto dokumenty neuznaly.

- ✓ Bezpečnostní normu HD 1000 (Evropský harmonizační dokument o službách a montážním lešení z prefabrikovaných prvků) vykládaly irské úřady jinak. Přestože lešení požadavkům Evropského harmonizačního dokumentu (platnému také pro Irsko) odpovídalo, stavební inspektor postavené lešení neschválil s tím, že je o 5 cm užší, než stanoví irské předpisy.

Německá společnost pojala podezření, že irské úřady dělají úmyslně problémy, aby pracovníkům z kontinentu zabránily pracovat v Irsku. Protože firma byla z Norimberku, obrátila se na Euro Info Centrum v Norimberku s informací o svých problémech. EIC okamžitě kontaktovalo irské EIC v Galway s prosbou o pomoc. Irské EIC slíbilo, že vyhledá příslušné předpisy a prověří je u pověřených úřadů. Byly tedy kontaktovány odpovědné osoby na Úřadu pro ochranu zdraví a bezpečnosti a irský Svaz stavebního průmyslu. Irské úřady nakonec na svých požadavcích trvaly, spolupráce s Euro Info Centrem však německé firmě pomohla tyto požadavky splnit, takže procedura proběhla bez dalších byrokratických průtahů.

- ✓ Němečtí pracovníci museli absolvovat několik školení ve FAS (Irský národní úřad pro vzdělávání a zaměstnanost), aby vyhověli irským předpisům. Kurzy, které stály asi 700 €, jen potvrdily již známé skutečnosti.
- ✓ Z Německa bylo nakonec na staveniště dovezeno nové lešení odpovídající požadavkům úřadů.

Německý podnik musel uhradit zvýšené náklady dosahující několik tisíc eur, navíc došlo ke zpoždění prací a nahromadění dodatečné administrativy. Podnik však přesto v pracích pokračoval a úspěšně je dokončil. Stavební práce skončily ziskem, přestože byl kvůli nepříznivým podmínkám mnohem nižší. Firma se musela podrobit irským požadavkům, které se jeví jako diskriminační.

8.7 Vyslání pracovníků německého podniku do Spojeného království – problémy se získáním certifikace na betonové díly vyrobené v Německu

Německá společnost vyrábějící stavební materiál dodává tento materiál na staveniště, kde montážní práce provádějí její vlastní pracovníci. Podnik se chtěl zúčastnit výběrového řízení na výstavbu papírny v Anglii. Kontaktoval Euro Info Centrum v Norimberku a vyžádal si informace o podmínkách montáže prefabrikovaných stavebních dílů z Německa v Anglii. EIC kontaktovalo místní EIC v Anglii a získalo rychle spojení na kontaktní osobu v jednom národním technickém ústavu pro certifikaci stavebních výrobků. EIC této osobě předalo dotaz s uvedením, že podnik chce do Anglie vyslat své pracovníky a zahájit tam práce. Podnik samozřejmě chtěl také používat vlastní prefabrikované stavební prvky vyrobené v Německu. Pracovníci byli zvyklí na tvary a rozměry produktů, komunikace a dodávky by byly pružnější a samozřejmě ceny vlastních výrobků jsou mnohem nižší.

EIC neobdrželo odpověď na dotaz včas, a muselo tedy britský úřad znovu kontaktovat a tento případ mu připomenout. Konečně přišla odpověď, která německé společnosti příliš nepomohla. Kontaktní osoba neposkytla konkrétní radu, ale doporučila, aby si podnik zakoupil příručku, kde najde veškeré informace. Když si podnik chtěl tuto knihu objednat, dozvěděl se, že zatím vydána nebyla, ale vyjde již brzy.

Podniku se ve spolupráci s EIC podařilo navázat lepší kontakt s britskými úřady prostřednictvím Hospodářské a obchodní komory v Rezně, jejíž mezinárodní oddělení dokázalo potřebné informace získat.

Když podnik zjistil, jak je obtížné vyslat pracovníky do Spojeného království, vzdal se realizace tohoto projektu a rozhodl se vyrábět a dodávat zboží jen do přístavu v Duisburgu. Od vyslání pracovníků upustil kvůli značným problémům a rizikům.

8.8 Vyslání pracovníků z Německa do Rakouska – elektroinstalační práce na únikových cestách

Německý elektrikář, který se specializuje na bezpečnostní zařízení a vybavení, chtěl uzavřít smlouvu o dílo v Rakousku. Slyšel, že předpisy v Rakousku jsou dost přísné, a obrátil se na EIC Norimberk s žádostí o podrobnější informace.

EIC Norimberk kontaktovalo EIC Innsbruck v Rakousku a dotázalo se na možnosti. Uznání řemeslné kvalifikace problém nebyl, protože Německo a Rakousko v r. 2005 podepsaly dohodu o vzájemném uznávání řemeslných profesí (viz **Otázka 5.20**).

Z podrobnějších informací o elektroinstalačních pracích v Rakousku však vyplynulo, že pracovat v Rakousku je velmi těžké dokonce pro německý středně velký podnik, i když obecné překážky pro poskytování mezinárodních služeb, jako je jazyk a uznávání kvalifikace nejsou problém. Platné předpisy jsou složité a spadají pod pravomoc několika úřadů. Některé z nich (např. o osvětlení únikových cest) jsou obsaženy ve stavebních zákonech jednotlivých spolkových zemí. Ukončení prací mohou navíc nahlásit a práce nechat kolaudovat jen elektrikáři úředně registrovaní v Rakousku. Cizinci musí žádat rakouské Ministerstvo hospodářství a práce o vydání osvědčení o výjimce.

Německý podnik měl smlouvu s velkým řetězcem supermarketů v Německu a Rakousku na dodávky a montáž bezpečnostního a nouzového zařízení v nových supermarketech. Němečtí elektrikáři se naštěstí mohli spolehnout na odbornou úroveň rakouského elektrikáře, který pro supermarket běžně pracoval. Informoval německé pracovníky o konkrétních rakouských předpisech a zajistil kontakty na úřadech. Procedura, která se zprvu zdála značně obtížná, se nakonec dala zvládnout díky schopnému místnímu kolegovi.

8.9 Potíže německé OSVČ s řeckými úřady – překladatel

Překladatel z Německa, jehož oborem je řečtina a němčina, s hlavní kanceláří v Německu a pobočkou v Řecku má problémy s přeshraničním podnikáním v Řecku. Podnikatel je řeckého původu, pracuje během svých častých pobytů v Řecku také pro řecké klienty a poskytuje tam překladatelské služby. Protože jeho společnost sídlí v Německu, veškeré poplatky za všechny služby v Německu a Řecku fakturuje podnikatel v Německu.

Pracovník řeckého Ministerstva financí, s nímž podnikatel hovořil, tento postup zamítl a prohlásil, že německý překladatel musí platit řeckou daň z prodeje, přestože je plně registrován v Německu a platí všechny daně a příspěvky na sociální zabezpečení v Německu. Když překladatel řeckého úředníka požádal, aby svůj názor podložil řeckou legislativou, nedostal uspokojivou odpověď.

Podnikatel nebyl ochoten si nechat zdaňovat poskytnuté služby v Řecku kvůli vyšší administrativní zátěži. Obával se také, že by mohl být za služby v Německu a Řecku dvakrát zdaněn. Se svým problémem se obrátil na několik míst. Nejprve kontaktoval německé centrum SOLVIT, které mu bohužel pomoci nedokázalo a doporučilo mu, aby se obrátil na daňového poradce. Po několika dotazech na různých místech, která mu nebyla schopna poskytnout uspokojivou odpověď, nakonec kontaktoval Euro Info Centrum v Norimberku. Euro Info Centrum mu slíbilo pomoc a požádalo o vysvětlení a stanovisko svoji informační službu v Bruselu.

Pracovníci informační služby v Bruselu prohlásili, že o problémech s dvojitým zdaněním vědí, a odvolali se na předpisy zabraňující dvojímu zdanění. Bilaterální dohoda mezi Německem a Řeckem o zamezení dvojího zdanění byla podepsaná v r. 1966. V dohodě je uvedeno, že řecké úřady mohou zdanit služby, které byly poskytnuty a účtovány v Řecku, pokud má podnik v Řecku pobočku.

Podnikatel proto musí požadavku řeckých úřadů vyhovět, i když to pro něj znamená práci navíc. Jeho příjmy samozřejmě dvojímu zdanění podléhat nebudou, protože daň zaplacenou v Řecku si může odečíst od daňové povinnosti v Německu.

8.10 Německý výrobce nabízející pravidelné inspekční služby ve Finsku, Spojeném království, Francii, Španělsku atd.

Výrobce balicích strojů skládajících se z pásového dopravníku a systému palet vyváží své produkty téměř do všech členských zemí EU. Podnik v Německu poskytuje pro své citlivé zařízení, které se také používá ve výbušných prostředích, speciální inspekční služby. Zařízení musí procházet pravidelnými bezpečnostními kontrolami a je optimální, když je provede expert přímo z výrobního podniku.

Podnik uvažoval o „exportu“ své inspekční služby do jiných členských zemí. Předpokládalo se, že by pravidelné inspekce strojního zařízení v jiných zemích EU prováděl německý technik.

Podnik se obrátil o pomoc na EIC Norimberk. Požádal o informace o legislativě ve věci evropských bezpečnostních požadavků, její implementaci, a především o kvalifikaci, kterou musí mít servisní technik v ostatních členských zemích EU. Národní legislativa může být přísnější a může se tak od legislativy ES lišit.

EIC Norimberk zjišťovalo informace o relevantní legislativě několika členských států. Základními dokumenty jsou evropské směrnice (např. 89/391/EHS, 89/655/EHS, 1999/92/ES), které musely být povinně zapracovány do národní legislativy. EIC požádalo partnery v několika členských zemích o zaslání relevantní legislativy.

Kvůli jazykové bariéře bylo značně obtížné získat odpovědi. Kontaktní body poskytly EIC svoje národní předpisy, kde bylo anglicky jen stručné resumé. V některých zemích bylo navíc velmi obtížné tyto předpisy vůbec dohledat. Ve Finsku bylo např. nutno projít 20 předpisů ve finštině se stručným resumé v angličtině.

Společnost nebyla ochotna platit vysoké částky za překlady a za eventuální další konzultace a nemohla se proto rozhodnout, zda má v EU nabízet inspekční služby, nebo ne.

Tento případ ukazuje na různorodost evropských nařízení v oblasti bezpečnosti práce a problémy s tím spojené. Přestože de iure existuje jednotný trh služeb už od počátku roku 1993, de facto může být někdy téměř nemožné překonat překážky způsobené rozdíly v legislativě EU-25. Podmínky a právní předpisy jsou stále velmi rozdílné.

8.11 Vyslání pracovníků polského podniku do Nizozemska – úklidové služby

Polský podnik nabízející úklidové služby chce vyslat 5 pracovníků na plný úvazek v rámci smlouvy s holandským podnikem. Polský podnik již podepsal smlouvu s holandským podnikem, vyzvedl si pro každého zaměstnance formulář E 101 ze správy sociálního zabezpečení a také Evropský průkaz zdravotního pojištění od místní pobočky zdravotní pojišťovny.

Podle specifické holandské legislativy musí podnik provést notifikační proceduru. Polské podniky, které mají zájem o poskytování přeshraničních služeb v Nizozemsku, jsou povinny informovat CWI (Centrum pro práci a příjem) o svém úmyslu tímto způsobem:

- ✓ Vyplnit speciální formulář, který je k dispozici na webové stránce CWI (<http://www.cwinet.nl> – Cross-border service provision in Netherlands nebo Grenzüberschreitende Dienstleistungen in den Niederlanden, tj. Poskytování přeshraničních služeb v Nizozemsku) v angličtině, němčině nebo holandštině. Formuláře je nutno zaslat faxem nebo poštou spolu s kopiemi občanských průkazů nebo pasů vyslaných pracovníků.

nebo

- ✓ Zaslát na adresu CWI faxem nebo poštou formulář E 101 a Přílohu č. 1 ke speciálnímu formuláři podle bodu 1 výše s kopiemi občanských průkazů nebo pasů vyslaných pracovníků.

Notifikaci lze zaslat CWI prvního dne poskytování služeb nebo dříve. Informace poskytnuté v notifikačních dokumentech budou zaslány Inspektorátu práce. CWI zašle dopis s potvrzením o obdržení notifikace s uvedením, zda je správná nebo ne. Na toto potvrzení však není nutno čekat.

Adresa CWI:

CWI Bureau Juridische Zaken
Afdeling Teverkstellingsvergunningen
Postbus 883
NL-2700 AW Zoetermeer
Nizozemsko
<http://www.cwinet.nl>
Tel.: +31 79 750 29 03
Fax: +31 79 750 29 88

8.12 Vyslání pracovníka polského podniku do Španělska – stříhání ovcí

Polský podnik nabízející služby při stříhání ovcí chce vyslat jednoho pracovníka na plný úvazek na 3 měsíce v rámci smlouvy se španělským podnikem. Polský podnik již podepsal smlouvu se španělskou firmou, vyzvedl pro pracovníka formulář E 101 ze správy sociálního zabezpečení a také Evropský průkaz zdravotního pojištění od místní pobočky Národní zdravotní pojišťovny.

Podnik splnil minimální podmínky zaměstnanosti vztahující se na pracovníka (viz **Kapitola 3**).

Podle specifické španělské legislativy je podnik, který má v úmyslu vyslat pracovníky do Španělska za účelem poskytování služeb na období delší než 8 dní, povinen provést notifikační proceduru. Před vysláním pracovníků a bez ohledu na délku tohoto vyslání musí podnik informovat španělské úřady o těchto skutečnostech:

- ✓ identifikační data podniku vysílajícího pracovníky,
- ✓ úřední adresa podniku a DIC,
- ✓ osobní a pracovní údaje o vyslaných pracovnících,
- ✓ identifikační data společnosti, pro kterou budou pracovníci poskytovat služby,
- ✓ datum zahájení a předpokládané trvání poskytování služeb,
- ✓ prohlášení, zda pracovník poskytuje služby jménem podniku nebo agentury zprostředkující dočasné práce.

Relevantní španělské úřady jsou Consejerias de Trabajo de las Comunidades Autonomas <http://www.sispain.org/spanish/politics/autonomo/index.html> (Úřady práce autonomních regionů) v regionu, kde budou poskytovány služby. Úřady předají dokumentaci španělskému Inspektorátu práce, Ústavu sociálního zabezpečení, organizacím zaměstnavatelů a odborovým svazům.

8.13 Dočasné poskytování služeb polské OSVČ ve Španělsku – průvodce turistů

Polský průvodce turistů (OSVČ) by chtěl poskytovat přeshraniční služby klientům ve Španělsku. Průvodce si již vyzvedl formulář E 101 z Úřadu sociálního zabezpečení a také Evropský průkaz zdravotního pojištění od místní pobočky Národní zdravotní pojišťovny.

Podle specifické španělské legislativy musí průvodce turistů poskytující služby ve Španělsku splnit 4 závazné podmínky.

Musí být občanem členské země EU, musí být prokazatelně zletilý a musí ukončit tato studia: bakalářské studium v oblasti cestovního ruchu nebo magisterské studium. Čtvrtou podmínkou je, že musí absolvovat proceduru skládající se z předložení osobní žádosti Generálnímu ředitelství cestovního ruchu (regionálnímu nebo municipálnímu) a složení zkoušky (ve španělštině), která má tyto části:

- ✓ trh cestovního ruchu;
- ✓ kultura, historie, zeměpis, politika a ekonomika Španělska, zejména příslušného regionu či města;
- ✓ jazyk (ústní a písemná zkouška).

Uchazeči, kteří absolvovali studium v oblasti cestovního ruchu, nejsou povinni skládat zkoušku týkající se trhu cestovního ruchu, ostatní zkoušky však složit musí.

8.14 Vyslání pracovníků polské bezpečnostní agentury do Německa – bezpečnostní služby

Polská bezpečnostní agentura, která má všechna potřebná povolení podle polské legislativy, by chtěla poskytovat bezpečnostní služby v Německu (poblíž Norimberka) během letních slavností (např. rockový koncert nebo místní pouť). Podnik chce do Německa vyslat 20 pracovníků na dobu trvání akcí.

Na bezpečnostní služby se omezení přechodného období pro Německo nevztahují (viz **Kapitola 4**). Pracovníci proto nemusí mít pracovní povolení.

Podnik musí podepsat smlouvu s německou společností organizující akce, vyplnit za každého pracovníka formulář E 101 ze správy sociálního zabezpečení a nechat pro každého z nich vystavit Evropský průkaz zdravotního pojištění.

Přestože o pracovní povolení není třeba žádat, je nutno zažádat o uznání kvalifikací Kancelář pro veřejný pořádek (Ordnungsamt) v Norimberku, která vydá povolení k provozování ochrany (Bewachererlaubnis). Za to je nutno zaplatit za každého pracovníka 800 € a 1200 € za právnickou osobu. Žadatelé o toto povolení musí předložit ověřený výpis z trestního rejstříku a prohlášení o bezdlužnosti.

Pro účely kontroly ze strany německých úřadů by měly být v místě poskytování služeb k dispozici tyto doklady v němčině:

- ✓ smlouvu o poskytování služeb,
- ✓ formulář E 101,
- ✓ potvrzení o platbách sociálního pojištění v Polsku.

Také se doporučuje obrátit se písemně na místní Agenturu práce s žádostí o potvrzení pracovní mise, které se vydává zdarma.

8.15 Vyslání pracovníků z Polska do Německa (Berlín) – výroba a instalace garážových vrat

Podle německé legislativy nemůže polská firma vyslat pracovníky do Německa za účelem poskytnutí této služby, aniž by jim obstarala pracovní povolení. V Německu je instalace garážových vrat považována za stavební práci (NACE-kód 45) a vztahují se na ni opatření pro přechodné období (viz **Kapitola 4**), a proto polští pracovníci tuto službu nemohou bez ohledu na její trvání bez pracovního povolení vykonat.

Polští pracovníci mohou v Německu vykonávat stavební služby pouze na základě Polsko-německé dohody o poskytování stavebních služeb zaměstnanci polských podniků v Německu 31. ledna 1990. Německo podepsalo podobné dohody také s ostatními členskými státy Evropské unie. V těchto případech je však nutno splnit značné množství různých podmínek a požadavků.

Polská společnost musí především zažádat na polském ministerstvu hospodářství (oddělení Departament Administracji Obrotom) o povolení v rámci ročního kontingentu polských pracovníků, kteří mohou být v Německu zaměstnáni. Polský podnik musí předložit platnou smlouvu s německou firmou a splnit některé další požadavky (dva roky praxe v Polsku na podobných pracích, řádná úhrada všech

daní a příspěvků na sociální zabezpečení). O přiděl z limitu se žádá od 10. do 30. června a povolení se vydává na jeden rok od 1. října do 30. září příštího roku. Obvykle bývá poskytnut doplňkový přiděl pracovních povolení (žádost je nutno podat od 10. do 31. ledna následujícího roku) a někdy i další navazující přiděl.

Když společnost získá polské povolení, musí požádat německou Agenturu práce v Duisburgu o pracovní povolení pro zaměstnance.

Agentur für Arbeit

Duissernplatz 15

D-47051 Duisburg

SRN

Tel.: +49 203 302 – 1735 nebo – 1438

E-mail: <mailto:Duisburg.WKUE@arbeitsagentur.de>

<http://www.arbeitsagentur.de/>

Pracovní povolení se uděluje na základě předložení dokladů uvedených níže příslušnému středisku Agentury práce v Duisburgu:

- ✓ smlouva o poskytování služeb mezi německou a zahraniční společností v originále,
- ✓ smluvní specifikace obsahující seznam prací, které mají být provedeny,
- ✓ povolení od národního (v tomto případě polského) úřadu pro přidělování kontingentu (viz výše),
- ✓ formulář Prohlášení ke smlouvě o dílo (Erklärung zum Werkvertrag) potvrzující uspokojivé pracovní a platové podmínky,
- ✓ plán zapojení pracovníků,
- ✓ formulář Informace o společnosti (Selbstauskunft) pro německou firmu.

Pracovní povolení se neuděluje pro německé regiony, kde nezaměstnanost přesahuje 130 % průměrné hodnoty celé SRN (seznam těchto regionů je uveden na adrese: Arbeitsagentur/Service A bis Z/Vermittlung/Werkvertraege/Link und Dateiliste/Liste der gesperrten Agenturbezirke

http://www.arbeitsagentur.de/nn_249982/Navigation/zentral/Service-von-a-bis-z/Vermittlung/Werkvertraege/Werkvertraege-Nav.html?nnn=true#d1.1.

Náklady na získání pracovního povolení pro každého vyslaného pracovníka činí 200 € a 75 € za každého pracovníka a kalendářní měsíc. O pracovní povolení je třeba zažádat alespoň čtyři týdny před zahájením dodávky.

Když podnik obdrží od agentury práce vyrozumění o schválení pracovních povolení pro své pracovníky, mohou mu být vydána povolení. Je třeba za ně zaplatit za všechny kalendářní měsíce předem.

Dříve než pracovníci začnou poskytovat služby, musí firma zaslat písemné oznámení uvádějící zahájení prací finančnímu úřadu pro kontrolu práce na černo (Finanzkontrolle Schwarzarbeit) v Kolíně nad Rýnem.

Pro účely kontroly ze strany německých úřadů by měly být v místě poskytování služeb k dispozici tyto doklady v němčině:

- ✓ doklad o začátku, konci a délce denní pracovní doby (časový údaj o zahájení práce se vyplňuje vždy v okamžiku, kdy se začíná skutečně pracovat),
- ✓ smlouvy uzavřené s pracovníky,
- ✓ mzdové výměry,
- ✓ doklady o vyplacených mzdách.

Pokud jde o polského výrobce garážových vrat, pracovní povolení pro své pracovníky dostat nemůže, protože nespĺňuje minimálně jednu z podmínek uvedených výše – práce by měly proběhnout v Berlíně, který byl v době řešení tohoto případu na seznamu „zakázaných“ regionů.

8.16 Dočasné poskytování služeb slovenské OSVČ v Rakousku – malíř pokojů

Slovenský živnostník chtěl poskytovat přeshraniční služby jako malíř v Rakousku, ale nevěděl, co by měl splnit, aby tyto služby poskytoval legálně. Se zřetelem k přechodnému období, které se vztahuje na 8 z 10 nových členských států EU (včetně Slovenské republiky), nemusí OSVČ žádat o pracovní povolení, které se vztahuje jen na vyslané pracovníky.

Pokud tento podnikatel chce poskytovat služby v zahraničí (zemích EU), musí si především nechat potvrdit svůj živnostenský list nebo jeho fotokopii ověřenou apostilou. Udělováním apostily bylo na Slovensku pověřeno Ministerstvo vnitra Slovenské republiky:

MV SR – Odbor obchodních věcí
Drieňová 22
826 86 Bratislava
Slovensko
Tel.: +421 2 48 59 24 01; 24 00

Apostila je úřední razítko potvrzující, že dokument je platnou úřední listinou v zemi, kde je podnik založen. Ministerstvo za apostilu účtuje 200 Sk a lze ji získat buď osobně nebo poštou.

Dalším nezbytným dokumentem je Evropský průkaz zdravotního pojištění zajišťující potřebnou zdravotní péči v Evropské unii.

Klient musí také prokázat svoji odbornou kvalifikaci (viz **Kapitola 5**) v souladu s evropskou směrnicí a požadované doklady zaslat ke schválení rakouskému ministerstvu hospodářství:

BMW A – Abteilung Gewerberecht
Stubenring 1
A-1011 Wien
Tel.: +431 71100
<http://www.bmwa.gv.at>

Během prvních tří měsíců pobytu musí zažádat o povolení k pobytu (Aufenthaltserlaubnis-EG), které se běžně vydává a má platnost 5 let.

Co se rakouské DPH týče, musí podnikatel platit daň, pokud jsou jeho klienti konečnými spotřebiteli. V tomto případě si musí od Finančního úřadu pro zahraniční podnikatele vyžádat DIČ pro Rakousko (viz webová stránka Finančního úřadu města Graz):

http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/taxation/vat/traders/vat_community/vat_ec_au-en.pdf.

8.17 Dočasné poskytování služeb slovenské OSVČ v Německu – těžba dřeva v letní sezóně

Slovenský pracovník chce poskytovat dočasné služby v Německu na základě slovenského živnostenského oprávnění. Navštívil Euro Info Centrum v Prešově, aby získal všechny nezbytné informace a také údaje o časovém rámci, protože chce začít zjara.

V členských zemích EU (také v Německu) není poskytování služeb na základě slovenského živnostenského oprávnění nijak omezeno. Volný pohyb služeb by měl být dočasný, nemělo by jít o činnost na dobu neurčitou. Proto EIC klientovi doporučilo, aby podepsal smlouvu o dílo s německou firmou. Bylo by vhodné v ní uvést rozsah provozovaných služeb a také jejich trvání. Podnikatel by si především měl nechat potvrdit překlad svého živnostenského listu (do jazyka země vyslání) na Ministerstvu vnitra Slovenské republiky tzv. apostilou (jako v **Případě 8.16**). Protože lesnictví a těžba dřeva není v Německu regulovanou profesí a na Slovensku je to volná živnost, klient nemusí žádat o uznání kvalifikace. Musí požádat o povolení k pobytu, pokud chce zůstat v Německu déle než 3 měsíce. Klient by také měl požádat zdravotní pojišťovnu o vydání Evropského průkazu zdravotního pojištění a úřad sociálního zabezpečení o formulář E 101.

8.18 Dočasné poskytování služeb slovenské OSVČ v Německu – masáže a kadeřnictví

Euro Info Centrum Prešov se obrátilo na kolegy z německého EIC s žádostí o podrobnější informace o profesi kadeřníka a maséra. Protože tyto profese jsou v Německu regulované, musí klient žádat o uznání kvalifikace. Kolegové z německého EIC klientovi doporučili, aby se obrátil na místní Komoru řemesel (kadeřnictví), protože tyto činnosti zřejmě spadají pod tento sektor. Pokud ne, bude muset kontaktovat místní detašovaná pracoviště zemských ministerstev zdravotnictví. Kvalifikaci musí prokázat dokumenty osvědčujícími jeho kvalifikaci získanou na Slovensku. Rovněž je třeba předložit dokumenty dokládající jeho praxi v této oblasti služeb (délka praxe v oboru masér-kadeřník). Němečtí pracovníci EIC podnikatele informovali, že tento proces probíhá automaticky. Za uznání kvalifikace se platí.

8.19 Vyslání pracovníků slovenskou agenturou pro zprostředkování práce do Švédska maximálně na 6 měsíců

Zástupce jedné slovenské agentury pro zprostředkování práce zaměstnávající svářeče a zámečníky navštívil Euro Info Centrum v Prešově s dotazy týkajícími se vyslání pracovníků. Chtěl informace o legislativním rámci, všech omezeních týkajících se svářečské a zámečnické profese, hodinové mzdy v těchto profesích, informace o povoleních k pobytu a daních z příjmu a také o sociálních dávkách a pracovní době.

Euro Info Centrum Prešov požádalo o pomoc kolegy z Euro Info Center ve Švédsku, kteří zjistili informace od švédského finančního úřadu. Klient se dozvěděl, že Směrnice 96/71/ES o vyslání pracovníků má vyslaným pracovníkům zaručit práci za stejných podmínek, jaké mají domácí pracovníci země vyslání.

Obecně každý, kdo ve Švédsku zůstane déle než 3 měsíce, musí zažádat o povolení k pobytu. Pracovníci mohou začít pracovat okamžitě po příjezdu, i když zatím nemají povolení k pobytu. Povolení se poskytuje na stejnou dobu, po kterou budou poskytovány služby. Klient obdržel kontakt na Švédský výbor pro migraci:

<http://www.migrationsverket.se/english.jsp>.

Dříve než podnik vyšle své pracovníky do zahraničí, musí navštívit příslušnou správu sociálního zabezpečení a vyžádat si formulář E 101 s potvrzením, že vyslaní pracovníci podléhají sociální legislativě Slovenské republiky a nikoli legislativě státu, kde budou poskytovat dočasné služby.

EIC také zjistilo, že švédská legislativa nestanoví minimální mzdu, minimální požadavky na platy stanoví švédské kolektivní smlouvy. Švédské odborové svazy dokonce provedly blokády, např. stavenišť, aby zahraniční firmy donutily podepsat švédské kolektivní smlouvy.

Pokud jde o daň z příjmu a příspěvek na sociální zabezpečení, musel se podnik řídit obecnými pravidly. To znamená, že zahraniční podnik vysílající pracovníky do Švédska nemusí platit daň z příjmu fyzických osob, pokud jsou vysláni na dobu nepřesahující 6 měsíců za rok. Pokud práce trvá déle, platí jiná pravidla. Příspěvky na sociální zabezpečení se odvádějí v zemi původu (v tomto případě na Slovensku), pokud je vyslání kratší jednoho roku. Lze požádat o prodloužení tohoto období maximálně na dva roky.

Pokud jde o pracovní dobu ve Švédsku, rozlišuje švédský Zákon o pracovní době zaměstnání na plný a částečný úvazek. Práce na plný úvazek představuje maximálně 40 hodin týdně. Pokud odpracovaná doba přesáhne stanovenou pracovní dobu, vyplácejí se odměny za přesčasy v sazbě převyšující hodinovou mzdu v běžné pracovní době. Maximální přesčasy ve Švédsku obecně činí 48 hodin za čtyři týdny a 200 hodin za rok.

Platy ve Švédsku se liší nejen podle toho, v jakém podniku je pracovník zaměstnán, ale také podle jeho geografické polohy. Průměrná mzda ve Švédsku je 19 000 švédských korun (SEK) měsíčně. Mzda svářeče ve Švédsku činí asi 115 - 120 SEK za hodinu. Sazba daně z příjmu fyzických osob dosahuje asi 30 %.

9 Důležité internetové odkazy

Seznam internetových odkazů není vyčerpávající, čtenář by zde však měl najít dostatečný přehled týkající se volného pohybu služeb a souvisejících témat. Internetové odkazy jsou pro lepší přehlednost seskupeny dle základních kategorií. Pokud stránky nejsou k dispozici v češtině, je u nich vždy uvedeno, v jakém jazyce jsou k dispozici.

Přestože tyto zdroje byly pečlivě vybírány, autoři publikace nemohou nést jakoukoliv odpovědnost za informace z těchto externích zdrojů. Internetové odkazy uvedené v publikaci byly aktuální k říjnu 2006, případné následné změny na uvedených serverech již nemohly být zachyceny. V souladu s běžnou zvyklostí

jsou internetové odkazy podtrhávány. Při jejich přepisu je nutné pamatovat na pravidlo, že v adrese se nemohou vyskytovat mezery. Jejich funkci plní podtržítka.

Pokud nenajdete odpověď na vaši otázku v níže vyjmenovaných odkazech nebo pokud budete mít problémy vybrat si odkaz, který je pro vás nejvhodnější, kontaktujte nejbližší EIC.

Síť Euro Info Center ve světě (anglicky)

<http://ec.europa.eu/enterprise/networks/eic/eic.html>

Síť EIC v České republice

<http://www.euroinfocentrum.cz/enlargement>

Síť EIC v Německu (německy)

<http://www.eic.de>

Síť EIC v Polsku (polsky)

<http://www.euroinfo.org.pl/>

Síť EIC na Slovensku (slovensky, anglicky)

<http://www.eic-slovakia.sk/>

Stránky SOLVIT (všechny oficiální jazyky EU)

<http://ec.europa.eu/solvit/>

9.1 Obecné

Konsolidovaná verze Smlouvy o založení Evropského společenství ve znění Smlouvy z Nice

<http://www.euroskop.cz> sekce Dokumenty a odkazy.

Přístupová smlouva pro rozšíření o deset nových zemí v roce 2004 (všechny úřední jazyky EU)

http://www.europarl.europa.eu/enlargement_new/treaty/default_en.htm

Informace o životě a práci v členských zemích na integrovaném portálu EURES Ministerstva práce a sociálních věcí ČR

http://portal.mpsv.cz/eures/prace_v_eu/zeme

Vnitřní trh EU – hlavní principy (anglicky, německy, francouzsky)

http://europa.eu.int/comm/internal_market/services/principles_en.htm

Dohoda o Evropském hospodářském prostoru (anglicky)

<http://secretariat.ofta.int/Web/legaldocuments/>

Země Evropského hospodářského prostoru – kompletní seznam (anglicky)

<http://www.ukcosa.org.uk/pages/eealist.htm>

EHP – informace na stránkách Evropské unie (anglicky)

http://ec.europa.eu/comm/external_relations/eea/index.htm

Bilaterální smlouvy mezi EU a Švýcarskem (anglicky)

Bilaterální smlouvy I.

<http://www.europa.admin.ch/ba/e/index.htm>

Bilaterální smlouvy II.

<http://www.europa.admin.ch/nbv/expl/kuerze/e/index.htm>

9.2 Volný pohyb služeb

Příručky pro rozsudky Soudního dvora Evropských společenství týkající se volného pohybu služeb a svobody usazování (anglicky, německy, francouzsky)

http://ec.europa.eu/internal_market/services/principles_en.htm

Informace o volném pohybu služeb (anglicky, francouzsky)

http://www.ec.europa.eu/internal_market/services/index_en.htm.

Doplňný návrh směrnice o službách na vnitřním trhu

<http://download.mpo.cz/get/26535/29540/318901/priloha009.pdf>

Doplňný návrh směrnice o službách na vnitřním trhu (anglicky, německy, francouzsky)

http://www.ec.europa.eu/internal_market/services/services-dir/index_en.htm

Směrnice o službách na vnitřním trhu – často kladené dotazy (anglicky, francouzsky)

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/06/154&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>

Informace o apostile (anglicky)

http://hcch.e-vision.nl/index_en.php?act=text.display&tid=37

NACE kódy

<http://www.hbiczech.cz/project/section.asp?pid=104&sid=137>

NACE kódy (anglicky)

http://ec.europa.eu/comm/competition/mergers/cases/index/nace_all.html

ESVO a volný pohyb služeb (anglicky)

<http://secretariat.efta.int/Web/EuropeanEconomicArea/fourfreedoms/FreeMovementOfServices>

Užitečné informace pro občany a podnikatele (všechny úřední jazyky EU)

<http://ec.europa.eu/youreurope/>

9.3 Vysílání pracovníků

Informace o vysílání pracovníků na stránkách České správy sociálního zabezpečení

http://www.cssz.cz/evropska_unie/prislusnost.asp

Informace o vysílání pracovníků na stránkách Ministerstva průmyslu a obchodu ČR

<http://www.mpo.cz/dokument746.html>

Směrnice 96/71/ES o vysílání pracovníků v rámci volného pohybu služeb (všechny úřední jazyky EU)

<http://eur-lex.europa.eu/Notice.do?val=346674:cs&lang=cs&list=402174:cs,346674:cs,414984:cs.&pos=2&page=1&nbl=3&pgs=10&hwords=96/71~&checkboxexte=checkbox&visu=#texte>

Vysílání pracovníků – legislativa, národní kontaktní body apod. (anglicky, německy, francouzsky)

http://europa.eu.int/comm/employment_social/labour_law/postingofworkers_en.htm

Minimální mzdy v evropských zemích (anglicky)

<http://www.fedee.com/minwage.html>

Minimální mzdy v některých sektorech v Německu (německy)

http://www.soka-bau.de/content/verfahren_tarifvertraege_tv-mindestlohn.html

Informace o zemích

Oznámení o vyslání do Rakouska (německy)

<http://www.ams.or.at/neu/eu-entsendebestaetigung.pdf>

Seznam regionů v Německu, v nichž se pro vysílané pracovníky ve vybraných oborech nevydávají pracovní povolení kvůli vysoké nezaměstnanosti – Liste der gesperrten Agenturbezirke (německy)

http://www.arbeitsagentur.de/nn_249982/Navigation/zentral/Service-von-a-bis-z/Vermittlung/Werkvertraege/Werkvertraege-Nav.html_nnn=true#d1.1

Agentura práce v SRN – Bundesagentur für Arbeit (německy)

<http://www.arbeitsagentur.de>

Práce v Německu (anglicky, německy, francouzsky)

<http://www.bund.de>

Pracovní povolení v Rakousku (německy)

http://www.ams.at/neu/Antrag_Entsendebewilligung_A_6_1-2006_V04-04.pdf

Agentura práce v Rakousku Service für Arbeitsuchende Geschäftsstellen Österreich – AMS (německy)

<http://www.ams.at/neu/4125.htm>

Notifikace v Nizozemsku (anglicky, holandsky)

<http://www.cwinet.nl>

Zákon o pracovní době ve Švédsku (švédsky)

<http://www.notisum.se/rnp/SLS/LAG/19820673.HTM>

Švédský výbor pro migraci (anglicky)

<http://www.migrationsverket.se/english.jsp>

Notifikace ve Španělsku (španělsky)

<http://www.sispain.org/spanish/politics/autonomo/index.html>

9.4 Přejídná období

Informace o získání pracovních povolení do SRN na stránkách Ministerstva průmyslu a obchodu ČR

<http://www.mpo.cz/dokument2618.html>

Ministerstvo hospodářství Slovenské republiky – kontingenty pro slovenské žadatele do Německa (slovensky)

<http://www.economy.gov.sk/index/go.php?id=1919>

Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR – kontingenty pro české žadatele do Německa

<http://www.mpo.cz/dokument2618.html>

Ministerstvo hospodářství Polska – kontingenty pro polské žadatele do Německa (anglicky, polsky)

<http://www.mgip.gov.pl/>

Pracovní povolení pro vyslané pracovníky z Německa ve stavebních sektorech do Polska (německy)

http://www.wirtschaft-polen.de/de/pdf/beschaefigung_de_in_pl.pdf

9.5 Uznávání kvalifikace

Informace o uznávání kvalifikací pro oblast živnostenského podnikání na stránkách Ministerstva průmyslu a obchodu ČR

<http://www.mpo.cz/dokument9912.html>

Informace o uznávání odborných kvalifikací na Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy ČR

<http://www.msmt.cz/DOMEK/?CAI=3300>

Generální ředitelství pro vnitřní trh – obecné podmínky pro uznávání kvalifikace (anglicky, německy, francouzsky)

http://ec.europa.eu/internal_market/qualifications

Seznam regulovaných profesí a seznam kontaktních bodů pro uznávání kvalifikace v zemích EU (anglicky, německy, francouzsky)

<https://webgate.cec.eu.int/regprof/index.cfm>

Informace o jednotlivých zemích

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR

<http://www.msmt.cz>

Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR

<http://www.mpo.cz>

Formulář pro osvědčení o uznání kvalifikace

<http://download.mpo.cz/get/26427/27741/305612/priloha002.pdf>

Ústředí pro uznávání vzdělání v Německu (anglicky, německy)

<http://www.kmk.org/zab/home.htm>

Příloha A Handwerksordnung (Zákona o řemeslech) – profese, u nichž je nutné žádat o uznání kvalifikace, i když jsou podnikatelem vykonávány pouze v rámci volného pohybu služeb (německy)

http://www.gesetze-im-internet.de/hwo/anlage_a_193.html

Příloha B Handwerksordnung (Zákona o řemeslech) – profese, u nichž není nutné žádat o uznání kvalifikace, když jsou podnikatelem vykonávány pouze v rámci volného pohybu služeb (německy)

http://www.gesetze-im-internet.de/hwo/anlage_b_194.html

Německá konfederace řemesel (anglicky, německy)

<http://www.zdh.de>

Německé komory řemesel odpovědné za uznávání kvalifikace (anglicky, německy)

<http://www.zdh.de/bildung/international/anererkennung-qualifikationen.html>

Německý server pro vzdělávání (německy)

<http://www.dihht.de>

Lékařské profese v Bavorsku (německy)

<http://www.regierung.oberpfalz.bayern.de/leistungen/gesundh/index.htm>

Úřad pro uznávání kvalifikací a mezinárodní výměny v Polsku (anglicky, polsky)

<http://www.buwiwm.edu.pl>

Ministerstvo školství SR (slovensky)

<http://www.minedu.sk>

Ministerstvo školství SR – formulář pro osvědčení o uznání kvalifikace (slovensky)

http://www.minedu.sk/SUDV/UDV/UDVdoc/20050818_Ziadost_o_uznanie_regulovaneho_povolania.doc

Spolkové ministerstvo hospodářství a práce v Rakousku (anglicky, německy)

<http://www.bmwa.gv.at>

9.6 Sociální pojištění, zdravotní pojištění, daně

Informace o zdravotním pojištění v zemích EU na stránkách Centra mezistátních úhrad

<http://www.cmu.cz/infopropojistence-eu.htm>

Generální ředitelství pro zaměstnanost, sociální věci a rovné příležitosti (všechny úřední jazyky EU-15)

http://www.ec.europa.eu/employment_social/index_en.html

Evropský průkaz zdravotního pojištění, schémata sociálního pojištění, legislativa (anglicky, německy, francouzsky)

http://www.ec.europa.eu/employment_social/social_security_schemes/index_en.htm

Evropský průkaz zdravotního pojištění (anglicky, německy, francouzsky)

http://ec.europa.eu/employment_social/healthcard/index_en.htm

Stránky národních institucí odpovědných za zaměstnávání vyslaných pracovníků (anglicky, německy, francouzsky)

http://ec.europa.eu/employment_social/labour_law/national_en.htm

Sociální zabezpečení v Evropské unii na stránkách České správy sociálního zabezpečení

http://www.cssz.cz/evropska_unie/soc_zab_eu/default.asp

Ověřování DIČ podniků ze všech zemí EU (všechny úřední jazyky EU)

http://ec.europa.eu/taxation_customs/vies/en/vieshome.htm

Informace o jednotlivých zemí

Evropský průkaz zdravotního pojištění na Slovensku (slovensky)

<http://www.vszp.sk/showdoc.do?docid=191>

Sociální pojištění na Slovensku – vysílání pracovníků (slovensky)

<http://www.socpoist.sk/index/index.php?ids=1561>

Služby pro trh práce v Rakousku – Arbeitsmarktservice (německy)

<http://www.ams.or.at>

9.7 Ostatní

Přehled požadavků týkajících se založení podniku v jednotlivých členských zemích EU (anglicky, dánsky)

<http://www.hvri.dk/Default.aspx?ID=192>

Investování a založení podniku v Rakousku (anglicky, německy)

<http://www.preslmayr.at>

Investování v České republice

<http://www.czechinvest.cz>

Založení podniku v České republice (anglicky)

<http://www.doingbusiness.cz>

Investování a založení podniku v Německu (anglicky, německy)

<http://www.bmwi.de/BMWi/Navigation/Aussenwirtschaft/investieren-in-deutschland.html>

<http://www.bmwi.de/BMWi/Navigation/existenzgruendung.html>

Investování a založení podniku v Polsku (anglicky, německy, francouzsky, italsky, polsky)

<http://www.paiz.gov.pl/>

Investování a založení podniku v SR (anglicky, německy, slovensky)

<http://www.sario.sk>

DPH v EU (anglicky)

http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/taxation/vat/traders/vat_community/vat_ec_au-en.pdf

Sekretariát ESVO (anglicky)

<http://secretariat.efta.int/>

Sbírka zákonů ČR

<http://www.mvcr.cz/sbirka/index.html>

Sbírka federálních zákonů SRN (německy)

<http://www.gesetze-im-internet.de/>

<http://www.rechtliches.de/>

Sbírka zákonů SR (slovensky)

<http://jaspi.justice.gov.sk/>

<http://www.zbierka.sk/>

Sbírka zákonů Polska (polsky)

<http://isip.sejm.gov.pl>

Přílohy

Tabulka 1: Ekonomická data týkající se služeb v členských zemích EU – v % celkové přidané hodnoty z roku 2004

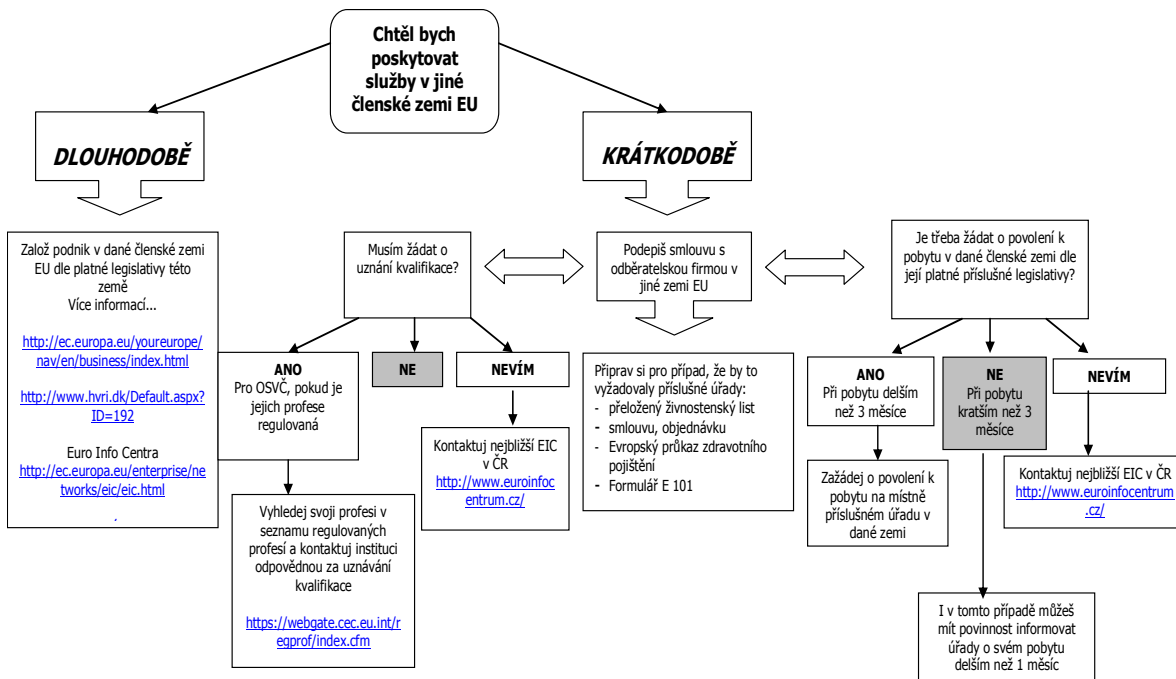
Zdroj: Eurostat, (1) – data z roku 2003

Členská země	Zemědělství, myslivost a související obory (NACE A & B)	Průmysl (NACE C – E)	Stavebnictví (NACE F)	Obchod, hotely & restaurace, doprava & telekomunikace (NACE G – I)	Finanční služby, obchodní služby (NACE J & K)	Veřejná správa, ostatní služby (NACE L – P)
EU-25	2,0	20,7	5,9	21,3	27,5	22,5
Belgie	1,4	19,6	4,9	20,6	29,0	24,5
Česká republika	3,0	30,7	6,7	25,7	16,7	17,1
Dánsko	2,2	18,7	5,1	22,1	24,9	27,0
Estonsko	4,3	22,2	6,7	28,2	20,7	18,0
Finsko	3,1	24,8	5,4	23,0	21,0	22,7
Francie	2,5	15,8	5,9	19,1	31,0	25,8
Irsko (1)	2,7	33,0	8,2	17,6	21,4	17,2
Itálie	2,5	21,4	5,2	23,2	27,7	20,0
Kypr	3,8	11,9	8,0	27,7	24,1	24,5
Litva	5,7	25,6	7,1	32,9	12,1	16,6
Lotyšsko	4,3	17,2	5,8	35,5	18,2	19,0
Lucembursko	0,5	10,6	5,5	20,4	46,7	16,4
Maďarsko (1)	3,3	25,5	4,9	20,8	21,4	24,2
Malta	2,5	20,1	4,5	27,7	19,3	26,0
Německo	1,1	25,1	4,0	18,1	29,1	22,6
Nizozemsko	2,3	18,6	5,9	21,2	26,9	25,1
Polsko	2,9	26,6	5,5	28,4	16,4	20,1
Portugalsko	3,5	19,1	6,5	24,0	19,3	27,6
Rakousko	1,9	22,8	7,5	24,8	22,5	20,5
Řecko	6,4	13,7	8,6	28,6	20,9	21,9
Slovensko	3,9	26,5	5,6	25,8	21,3	16,9
Slovinsko (1)	2,6	30,2	5,7	21,0	20,2	20,4
Spojené království	0,9	18,5	6,2	22,2	30,0	22,1
Španělsko	3,5	18,5	10,8	25,9	20,8	20,5
Švédsko	1,8	23,6	4,5	19,0	23,8	27,3

Tabulka 2: Pracovní síla dle zaměstnáníZdroj: The World Fact Book – <https://www.cia.gov/redirects/factbookredirect.html>

Členská země	Zemědělství a lesnictví (%)	Průmysl (%)	Služby (%)	Odhad v roce
Belgie	1,3	24,5	74,2	2003
Česká republika	4,0	38,0	58,0	2002
Dánsko	3,0	21,0	76,0	2004
Estonsko	11,0	20,0	69,0	1999
Finsko	8,0	28,0	64,0	2004
Francie	4,1	24,4	71,5	1999
Irsko	8,0	29,0	63,0	2002
Itálie	5,0	32,0	63,0	2001
Kypr	7,4	38,2	54,4	2004
Litva	20,0	30,0	50,0	1997
Lotyšsko	15,0	25,0	60,0	2000
Lucembursko	1,0	13,0	86,0	2004
Maďarsko	6,2	27,1	66,7	2002
Malta	3,0	22,0	75,0	2005
Německo	2,8	33,4	63,8	1999
Nizozemsko	2,0	19,0	79,0	2004
Polsko	16,1	29,0	54,9	2002
Portugalsko	10,0	30,0	60,0	1999
Rakousko	3,0	27,0	70,0	2005
Řecko	12,0	20,0	68,0	2004
Slovensko	5,8	38,3	55,9	2003
Slovinsko	6,0	40,0	54,0	2002
Spojené království	1,5	19,1	79,5	2004
Španělsko	5,3	30,1	64,6	2004
Švédsko	2,0	24,0	74,0	2000

Tabulka 3: Schéma pro lepší orientaci, zda se jedná o svobodu usazování či o volný pohyb služeb

Zdroj: Euro Info Centrum SK 673 Prešov

Tabulka 4: Minimální mzdy v členských zemích EU

Zdroj: FedEE (Federace Evropských zaměstnavatelů)

<http://www.fedee.com>

Členská země	Minimální mzda (€)
Belgie	1 234,21
Česká republika	263,93
Dánsko	-
Estonsko	191,73
Finsko	-
Francie	1 217,88
Irsko	1 326,00
Itálie	-
Kypr	631,44
Litva	159,29
Lotyšsko	128,06
Lucembursko	1 503,42
Maďarsko	247,26
Malta	584,19
Německo	-
Nizozemsko	1 272,60
Polsko	233,01
Portugalsko	385,90
Rakousko	-
Řecko	658,00
Slovensko	182,14
Slovinsko	511,87
Spojené království	1 272,28
Španělsko	540,90
Švédsko	-

Tabulka 5: Sazby daně z příjmu v členských zemích EU pro jednotlivce (%)

Zdroj: European Tax Handbook 2006

Členská země	Sazba
Belgie	25; 30; 40; 45; 50
Česká republika	12; 19; 25; 32
Dánsko	28; 43
Estonko	23 (22 v 2007, 21 v 2008, 20 v 2009)
Finsko	9; 14; 19,5; 25; 32,5
Francie	6,83; 19,14; 28,26; 37,38; 42,62; 48,09
Irsko	20; 42
Itálie	23; 33; 39; 43
Kypr	20; 25; 30
Litva	15; 33
Lotyšsko	25
Lucembursko	8 – 38
Maďarsko	18; 36
Malta	15; 20; 25; 30; 35
Německo	15 – 42
Nizozemsko	34,15; 41,45; 42; 52
Polsko	19; 30; 40
Portugalsko	10,5; 13; 23,5; 34; 36,5; 40; 42
Rakousko	38,333; 43,596; 50
Řecko	15; 30; 40
Slovensko	19
Slovinsko	16; 33; 37; 41; 50
Spojené království	10; 20; 40
Španělsko	15; 24; 28; 37; 45
Švédsko	20; 25

Tabulka 6: Základní sazby daně z příjmu pro podniky (%)

Zdroj: European Tax Handbook 2006

Členská země	Sazba
Belgie	33
Česká republika	24
Dánsko	28
Estonsko	23 (22 v 2007, 21 v 2008, 20 v 2009)
Finsko	26
Francie	33,33
Irsko	12,5
Itálie	33
Kypr	10
Litva	15
Lotyšsko	15
Lucembursko	22
Maďarsko	16
Malta	35
Německo	25
Nizozemsko	25,5
Polsko	19
Portugalsko	25
Rakousko	25
Řecko	29 (25 od 2007)
Slovensko	19
Slovinsko	25
Spojené království	30
Španělsko	35
Švédsko	28

Tabulka 7: Sazby DPH v členských zemích EU (%)

Zdroj: European Tax Handbook 2006

Členská země	Super snížená sazba	Snížená sazba	Základní sazba	Parkovací sazba
Belgie	-	6	21	12
Česká republika	-	5	19	-
Dánsko	-	-	25	-
Estonsko	-	5	18	-
Finsko	-	8/17	22	-
Francie	2,1	5,5	19,6	-
Irsko	4,8	13,5	21	13,5
Itálie	4	10	20	-
Kypr	-	5	15	-
Litva	-	5/9	18	-
Lotyšsko	-	5	18	-
Lucembursko	3	6	15	12
Maďarsko	-	5/15	20	-
Malta	-	5	18	-
Německo	-	7	16 (19 od 2007)	-
Nizozemsko	-	6	19	-
Polsko	3	7	22	-
Portugalsko	-	5/12	21	-
Rakousko	-	10	20	12
Řecko	4,5	9	19	-
Slovensko	-	-	19	-
Slovinsko	-	8,5	20	-
Spojené království	-	5	17,5	-
Španělsko	4	7	16	-
Švédsko	-	6/12	25	-

Slovníček pojmů, zkratky

Slovníček pojmů

Apostila	Doklad, že se jedná o platnou úřední listinu dle práva státu, kde byla vydána. Odsouhlaseno v rámci Haagské konvence z 5. října 1961.
Evropský průkaz zdravotního pojištění	Unifikovaný a platný v celé EU, umožňuje čerpat ze systému zdravotního pojištění země vyslání za stejných podmínek, jako z něj čerpají místní občané.
Formulář E 101	Potvrzení příslušnosti k právním předpisům (pro účely sociálního pojištění).
Kontingent	Horní limit pro počet udělených pracovních povolení v daném časovém období.
Notifikační procedura	Požadavek vůči vysílajícím firmám nahlásit vyslání pracovníků u orgánů státu určení (nejčastěji pracovní úřady). Vyžaduje Belgie, Francie, Lotyšsko, Lucembursko, Maďarsko, Malta, Německo, Nizozemsko, Portugalsko, Rakousko, Řecko a Španělsko. Slovinsko a ČR ukládají tuto povinnost příjemcům služeb.
Regulovaná profese	Povolání, k jehož výkonu je třeba splnit určité požadavky předepsané národní legislativou (vzdělání, praxe, trestní bezúhonnost, fyzická zdatnost apod.).
Vyslání pracovníci	Zaměstnanci firmy, kteří jsou firmou delegováni na realizaci zakázky do jiného členského státu EU.
Země původu	Země, v níž je firma založena.
Země vyslání	Země určení – stát, do něhož firma vysílá pracovníky na realizaci zakázek.

Zkratky

DPH	Daň z přidané hodnoty
EHP	Evropský hospodářský prostor
EHS	Evropské hospodářské společenství
EIC	Euro Info Centrum
ES	Evropské společenství
ESVO	Evropské sdružení volného obchodu (European Free Trade Association – EFTA)
EU	Evropská unie
EU-10	10 „nových“ zemí EU
EU-15	15 „starých“ zemí EU
EU-25	25 zemí EU
MSP	Malé a střední podniky
NACE	Statistická klasifikace ekonomických činností v EU
OSVČ	Osoba samostatně výdělečně činná
SOLVIT	Síť center řešících problémy s fungováním vnitřního trhu EU

Volný pohyb služeb

v otázkách a odpovědích

Kolektiv autorů

Vydalo Centrum pro regionální rozvoj ČR – Euro Info Centrum Praha,
Vinohradská 46, 120 00 Praha 2, e-mail: euroidfo@crr.cz

První vydání, Praha 2006

Tato publikace byla připravena v rámci společného projektu sítě Euro Info Center a vydána s finanční podporou Generálního ředitelství pro podnikání a průmysl Evropské komise.

Neprodejně.